TYÖLÄISILLA ON: YKSI VIHOLLINEN! YKSI TAISTELU! —— SIKSI: YKSI PUOLUE! YKSI UNIO! YKSI RINTAMA! YKSI PÄÄMÄÄRÄ!

Työväen vapautus tapahtuu sen itsensä kautta!

VAPAUS

Vain järjestyneenä voi työväenluokka voittaa!

Torstaina, syyskuun 20 p. — Thu. Sept. 20.

VII Vuosikerta - Vol. VII

No. 108. — 1923.

Mannerheim paljastettu imperialistien kätyriksi

Joku aika sitten kerrottiin sanomalehdissä, kuinka Tanskan Landsmandsbankenin yli 300 milj. kruunun nousevien tappioiden aiheuttajat (Pääsyyllinen Bluckstadt oli kuollut ennen oikeudenkäynnin päättymistä) tuomittiin osaksi naurettavan lieviin rangaistuksiin osaksi kokonaan vapautettiin. Sen jäljeen on tästä Tanskan jutusta puhuttu ja kirjoitettu verraten vähän, kunnes se joku päivä sitten on sukeltautunut esiin entistä merkillisempänä. Asian uusin vaihe on seuraava.

Ennen oikeudenkäyntiä pankin aikaisempia johtajia vastaan asetettiin erikoinen tutkijakomissioni ottamaan selvää kaikista tuohon hämmästyttämään romahdukseen liittyvistä seikoista. Nämä tutkimukset olivat alussa salaisia, mutta ennen luvattiin kuitenkin niissä syntyneet pöytäkirjat ja saattaa julkisuuteen niinpiankuin tutkimukset päättyvät ja pöytäkirjat tarkastetäytetty, vaan selitettiin myöhemmin, että tutkimuspöytäkirjoja voida julkisaattaa. Niitä ei myöskään julkiluettu oikeudenkäynnin kestäessä, vaan saivat tuomarit tutustua niihin «kaikessa hiljaisuudessa».

Nyttemmin on kuitenkin Tanskan kommunistien onnistunut toissaada joko täydellinen tai osittainen jäljennös näistä salaisista asiapapereista, ja ovat he myös julkisaattaneet osan niistä. Niiden julkaiseminen alettiin «Arbeiderbladet» -nimisessä lehdessä, mutta täytyi tämän lehden viranomaisten vaatimuksesta sitoutua keskeyttämään niiden julkaisun. Päivää myöhemmin ilmautui kuitenkin Köpenhaminan kaduille satoja lentolehtisten myyjiä joiden lentolehtiset sisälsivät huomattavimmat paljastukset vielä julkaisemattomista asiakirjoista. Poliisi ryhtyi kyllä ahdistamaan myyjiä ja saikin eräältä pidättämältään ylioppilaalta kuulla, että lentolehtisen oli toimittanut «Uusi ylioppilasyhdistys» niminen ylioppilaiden järjestö. Mutta lehtisten myyntiä ei voitu kokonaan estää eikä mainitun yhdistyksen huoneustossa toimitetussa kotitarkastuksessakaan mitään jälkiä asiakirjoista löydetty. Edelleen annettiin määräys kaikille kirjapainoille, ettei asiakirjoja missään muodossa saa painattaa. Eräästä kirjapainosta tavattiin myös valmis ladelmaryhmä useista paljastuksista, joka takavarikoitiin, vaikkakin painon puolelta ilmoitettiin, että sekin oli jo painettu ja levitetty ympäri maata.

Salaisten asiakirjain sisältö.

Mitä sitten sisältävät nuo asiakirjat, joiden julkituloa Tanskan hallitus ja poliisi noin kuumeisesti pelkäävät?

Niistä käy ilmi, että Landsmandsbankenille suurimmat pettymykset ja tappiot aiheuttanut «Transatlantisk Kompagni» (—Atlannintakainen yhtiö) ja sen pääjohtaja Plum ovat Venäjällä olleita saatavaan ja omaisuuttaan tuvatakseen ja lisävoittoja hankkiakseen v. 1919 toimineet pääasiassa Neuvosto-Venäjän väkivaltaista kukistamista silmälläpitäen ja sen toteuttamisen järjestämiseksi. Tässä tarkoituksessa on oltu yhteistoiminnassa m.m. Koltshakin, Judenitshin ja Suomen valtionhoitajan Mannerheimin kanssa. Juttuun on sekaantunut useita muitakin tanskalaisia rahamiehiä ja politiikoitsijoita, m.m. ulkoministeri Harald Cavenius, joka sodan aikana oli Tanskan lähettiläänä Venäjällä. Toiminnan järjestämiseksi oli perustettu erikoinen «venäläinen liiga», kuten Tanskan lehdet sitä nimittävät.

Tämä liiga oli kansainvälinen järjestö, jolla oli oma johtokuntansa kussakin maassa. Johtokuntaan tuli kuulua pääasiassa käytännöllisiä liikemiehiä, joukossa vähintäin yksi sotilashenkilö ja sen tehtävänä oli m.m. kansainvälisen armeijan kokoaminen ja varojen kerääminen sen ylläpitämiseksi.

Julkisaatettujen asiapapereiden joukossa on m.m. eräs kirje, jossa edellämainittu Blum kertoo eräälle toiselle liigan jäsenelle, että on ollut kysymys liigan olemassaolon julkisaattamisesta, ja julistuksen antamisesta, jossa liiga kehoittaisi «kaikkia porvareita» tulemaan sen avuksi, että Venäjä saa apua vapaehtoisten muodossa kansainvälisen Venäjän armeijan muodostamiseksi. Asiakirjojen mukaan olisi myöskin marsalkka Iochin pitänyt hyväksyä suunnitelma.

Huhtikuun alussa ilmoittaa edellämainittu Harold Plum eräälle liittoutuneelle, että venäläisen liigan konttori Kööpenhaminassa on järjestetty ja toimii parhaillaan järjestelyosastojen harjoittamiseksi. Ja 10 p:nä huhtikuuta sähkötti hän Erik Plumille kuuluisasta määräyksen, että tämän on matkustettava Lontooseen Irjof Nansenia liigan jäseneksi. Nansen kuitenkin kieltäytyy «kunniasta päästä mukaan».

Eräässä kirjeessä johtaja Aarestrup New Yorkissa painostaa Plum, että liigaan kuuluminen on kunnia-asia ja lausuu toivomuksen, että A. palaisi Moskovan kautta joko siten että hän yrittää siellä Koltshakin tai siten, että «me tulen vastaan. tältä puolen niine suurine joukkoinemme, joita me täällä joka päivä kokoamme tältä puolen tapahtuvaa hyökkäystä varten, jotta bolshevismi vihdoinkin saisi kuolinpistoksensa.

Mannerheimin ilmoitetaan luvanneen antaa tehokasta tukea, kunhan asia Koltshakin kanssa ensin on lopullisesti järjestetty; ja sen vuoksi tulisi Aarestrupin mahdollisimman pian pyrkiä keskusteluihin.

Heinäkuussa 1919 kirjoittaa Harald Plum johtaja Aarestrupille, että kamariherra Scavenius oli lähetetty Helsinkiin neuvottelemaan Mannerheimin kanssa sekä tekemään lopullista sopimusta Judenitshin kanssa, joka oli Koltshakin edustaja tällä rintamalla. Kirjeessä lausutaan m.m.:

«Neuvottelut Suomen kanssa sujuvat tyydyttävästi. Mannerheim tulee tällä rintamalla tukemaan huomattavilla joukoilla Koltshakia, kunhan he ovat päässeet yksimielisyyteen Suomen ja Venäjän välisistä suhteista. Ne voidaan järjestää, jos Mannerheimillä on pystyvä välitysmies, ja siihen tehtävään haluaa hän Scaveniusta, mutta me olemme sitä mieltä, että Te (— Aarestrup) olette oikea mies. Ne miehet, jotka ovat muodostaneet n.s. Judenitshin ministeristön, muodostavat samalla kirjavan kokoelman ja ovat he viime aikoina saaneet syrjäytetyiksi ministeristöstä kaikki ne, joihin yhteistoimintamme nojautui. Ministeriössä on jäljellä vain yksi venäläinen, muiden ollessa armenialaisia ja juutalaisia väkeä, jotka tahtovat jauhaa vain omia palkkojaan.»

Heinäkuun 24 p:nä kirjoittaa Plum Aarestrupille, että Mannerheim on sähköttänyt Parisiin, jotta Harold Scavenius saisi virallisen kehoituksen saapua sinne Suomen kysymyksen johdosta. Hän tulee olemaan välimiehenä Parisissa ja Koltshakin luona ranskalais-venäläisten välien järjestämiseksi.

Tähän suuntaan käyvät toistaiseksi julkisuuteen päässeet paljastukset näistä salaisista asiakirjoista. Toivottavasti olemme myöhemmin tilaisuudessa julkaisemaan lisää mielenkiitoisia yksityiskohtia paljastuksista. Mutta jo ylläolevakin riittänee täysin pätevästi todistamaan, kuinka oikeassa koko maailman työväenlehdistö aikoinaan oli leivatessaan Mannerheimin hankkeet ei ainoastaan työväestölle vaan koko Suomelle vahingollisiksi ja vaarallisiksi.

Länsi-Canadan hiiliselkkauksen selvittely

Ottawa. — Canadan työministeri on saanut kehotuksen puolueettoman puheenjohtajan nimittämisestä lautakunnalle, joka koettaa selvitellä länsi-Canadan hiiliyhtiöiden ja hiilenkaivajain järjestön 18:sta piirin hiilenkaivajain välistä selkkausta. Mainittiin piirin kuuluvan myöskin Albertan ja British Columbian hiilenkaivajat.

Hiiliyhtiöiden ja hiilenkaivajain järjestön välinen sopimus edellyttää itsenäisen puheenjohtajan nimittämistä työministerin toimesta siinä tapauksessa, elleivät riitapuolueet pääse yksimielisyyteen hänen valitsemisestaan.

Hiiliyhtiöiden ja hiilenkaivajain järjestön välinen sopimus edellyttää itsenäisen puheenjohtajan nimittämistä työministerin toimesta siinä tapauksessa, elleivät riitapuolueet pääse yksimielisyyteen hänen valitsemisestaan.

Canada pyrkii kauppaväleihin Venäjän kanssa

Vancouver. — Vancouveria keskuspaikkanaan pitävät Siperiassa kauppaa harjottavat henkilöt ovat siinä käsityksessä, että Venäjä tulee piakkoin lähettämään kauppalähetystön Canadaan. Venäjän neuvostohallitus on jo tähän mennessä tehnyt muutamia suuria turkiskonsessioneja canadalaisille firmoille, jotka nyt ovat alkaneet vaatia hallitusta ryhtymään liikesuhteisiin Venäjän kanssa.

Vielä viime vuonna kieltäytyi Canadan hallitus viseeraamasta henkilöpasseja, jotka Venäjän neuvostohallitus aikoi lähettää Canadaan. Tämä kielto on sen jälkeen peruutettu ja näin ollen pidetään mahdollisena venäläisen lähetystön tänne saapumista ensi talven ajalla. Nykyään tekevät canadalaiset pääomanomistajat suunnitelmia viljaelevaattorien järjestämisestä Venäjän tämän vuotista viljasatoa varten ja luotettavalta taholta kerrotaan, että Canadian Pacific rautatieyhtiö tulisi piakkoin solmiamaan kauppasopimuksen neuvostohallituksen virkailijain kanssa.

Canadan lehdille saapuneet kaapelisanomat, että Irlanti on paraikaa neuvotteluissa Venäjän viljan hankkimisesta, ovat herättäneet levottomuutta Canadan viljanlähettäjien keskuudessa ja kerrotaan heidän ryhtyneen ottamaan selvää Irlannin viljamarkkinain mahdollisuuksista. Sen tosiseikan, että Irlannin ja Venäjän hallitusten välillä todellakin käydään neuvotteluja venäläisen viljan tuonnista Irlantiin, odotetaan jouduttavan Venäjän kauppalähetystön kutsumista vierailumatkan tekemisestä Canadaan.

Jaapani ei laske maihin Venäjän avustus-laivaa

Washington. — Täällä on annettu tiedoksi, että Jaapanin hallitus on kieltänyt maihinpääsyluvan Venäjän neuvostohallituksen avustuslaivalta «Leniniltä». jolla neuvostohallitus on valmistautunut viemään avustustarpeita Jaapanin maanjäristyksessä hätää kärsimään joutuneille. Jaapanin lähetystöstä annettujen selostusten mukaan kielto on tapahtunut sillä syyllä, koska neuvostohallitus on selittänyt lähettävänsä avustusta yksinomaan työläisille. Kaikista päättäen Jaapanin nykyinen hallituskomento pelkää siinä määrin vallankumouksellisten aatteiden leviämistä, että se jo vainuaa yksinomaan venäläisessä avustuksessa piilevän vaaran itselleen.

Mikäli jaapanilaisista lähteistä on saatu tietää, on maanjäristysalueilla tapahtunut useita levottomuuksia, joista viranomaiset ovat valmiit syyttämään bolshevikeja. Jaapanin virkavalta pelkää, että venäläiset voisivat avustustyön ohella tehdä myöskin kirjallista valistustyötä, joka ei suinkaan olisi tervetullutta Jaapanin porvarilliselle komennolle.

Nova Scotian lakkotaistelu kiisteltävänä

Canadan ammattiunioiden liiton konventioni lopettanut istuntonsa.

Vancouver. — Canadan ammattiunioiden liiton 39:säs vuotuinen konventioni on päättänyt istuntonsa. Vähää ennen konventionin lopettamista syntyi kiivas keskustelu Nova Scotian äskeisen lakon johdosta. Vancouverin ammattiliitto oli esittänyt konventionille lausunnon, jossa annetaan hyväksyminen Nova Scotian hiilenkaivajain järjestön radikaaliselle ryhmälle ja tuomitaan hiilenkaivajain pääjärjestön virkailijain menettely lakkolaisiin nähden. Ponsivaliokunnan ehdotuksesta jätettiin esitys kuitenkin loppujen lopuksi pöydälle.

Nova Scotian mainarien järjestön entinen virkailija J. B. McLachlan, jonka Lewis erotti virastaan lakon aikana, selitti konventionille, että Nova Scotian lakkolaiset olivat juuri voittamaisillaan lakkotaistelunsa kun pääjärjestön presidentti John Lewis sekaantui asiaan. Jos hän olisi pysynyt erillään, olisivat sotilaat kaikesta päättäen tulleet poistetuksi lakkoalueelta ja mainarit olisivat saaneet palata voitokkaina työhön.

Lewisillä vanhaa vihaa

MacLachan samalla selitti, että Lewis'ellä on vanhaa kaunaa Nova Scotian mainareita kohtaan jo edelliseltä vuodelta, johtuen mainarien osottamasta radikaalisesta kannasta ja Lewis katsoi nyt koittaneen sopivan tilaisuuden maksaa velkansa. Lewis oli Nova Scotian piirijärjestön virkailijoita erottaessaan selittänyt, että mainarit olivat muka lakollaan rikkoneet voimassa olevaa työsopimusta. MacLachlan selitti, että jos kuka hyvänsä tässä konventionissa haluaa tutustua tähän työsopimukseen, niin hän on tuleva huomaamaan, että mitään työsopimuksen rikkomusta ei ole tapahtunut. Nykyään vallitsee Nova Scotian uniossa täydellinen diktatuuri, sillä Lewisin masiina ei salli mainarien toimittaa edes yleisäänestystä omien virkailijainsa valitsemiseksi. Pääjärjestö pakottaa jäsenet ilman muuta alistumaan Lewisin määräämien virkailijain alaiseksi.

Mainarit erotettujen radikalien takana.

MacLachlanin lisäksi selosti myöskin Forman Waye niminen edustaja Nova Scotian tapahtumia. Hän puhui MacLachlanin johtaman ryhmän puolesta. Hän kielsi sanomalehtien ilkeämielisessä tarkotuksessa levittämät jutut, että Nova Scotian lakkolaiset olisivat muka ryhtyneet taisteluun neuvostohallituksen perustamiseksi. Heidän ainoana tarkotuksenaan oli pakottaa viranomaiset kulettamaan sotajoukot pois lakkoalueelta, jotka oli tuotu sinne kun mainarien työläistoverit, terästyöläiset olivat menneet lakkoon palkankorotuksen ja parempien työolojen puolesta. Waye vakuutti, että noin yhdeksänkymmentä prosenttia kaivosmiehistä oli MacLachlanin ja erotetun mainarien järjestön presidentin Dan Livingstonin takana.

Keskustelussa nousi torontolainen Bert Merson selittämään, että kongressilla ei ole valtuuksia tehdä päätöstä Nova Scotian ryhmäriidoissa. Konventionin puheenjohtaja Tom Moore selitti, että hän on antanut asiasta määrätyssä suhteessa keskustella, mutta selitti nyt huomanneensa, että asia ei muka kuulu konventionille ja niin hän puheenjohtajavaltuuksillaan keskeytti keskustelun asiasta.

Suomen valtion vakautettu ulkomainen velka oli elok. lopussa Smk. 664,910,514: — ja kotimainen vakautettu velka Smk 954,846,600:—.

Vakauttamaton ulkomainen velka oli mainittuna aikana Smk. 167,060,812:61 ja vakauttamaton kotimainen velka Smk 84,000,000:—.

Valtion koko velka mainittuna aikana oli Smk. 1,870,817,926.61.

Japanista tulee yhä edelleenkin turmanviestejä

Lontoo. — Viisi tuhatta ihmistä ilmotetaan saaneen surmansa Tottorissa, Koben luoteisossas vallinneiden tulvien takia. Aukure, Chiyo ja Takimi virroissa on vesi tulvinut yli äyräittensä, johtuen rankkasateista. Tokiossa ja Jokohamassa ovat tulvat tehneet suurta tuhoa. Junaliikenne on pysäyksissä ratojen viottumisen vuoksi.

Kulkutaudit leviävät Japanissa.

Tokio. — Lavantauti ja muut kulkutaudit ovat alkaneet raivota suurien kärsimysten heikentämissä asukkaissa hävitetyllä alueella. Sairaalatarpeet ovat aivan riittämättömät ja apua kaivataan kipeästi.

Syyskuun 7:teen päivään mennessä oli kaikkiaan70,000 ruumista laskettu, niistä Tokiossa 47,000 ja Jokohamassa 23,000. Paljon ruumiita on edelleenkin raunioissa ja omaiset koettavat niitä kaivaa esille. Tokiossa on tuhoutunut kaikkiaan 316,000 rakennusta, eli 71 prof. koko rakennusten määrästä, kuin taasen Jokohamassa on 70,000 rakennusta koonaan tuhoutunut ja 15,000 on osittain pystyssä.

Tokiossa on poliisin laskelmien mukaan 1,356,000 henkilöä kodittomana ja Jokohamassa 180,000 eli yhteensä 67 pros. koko väestöstä. Väliaikaisia asumuksia koetetaan lyödä kokoon, mutta välineet siihen ovat perin alkeelliset.

Onnettomuuden kaikkien myllyjen läpikäymät ihmiset ovat perin uupuneet kärsimyksistään ja suuri osa kärsii suoranaista nälkää. Itsemurhia on tapahtunut pelottava määrä ja naisia ja lapsia viruu siellä täällä kykenemättöminä liikkumaan paikaltaan pelkän uupumuksen vuoksi. Kurjuus kukkii ylinnä ja apua koetetaan niukoista varoista jakaa.

Koko Oklahoman valtio nykyään sotalain alainen

Oklahoma City, Okla. — Kuvernööri J. C. Walton on julistanut koko Oklahoman valtion sotalain alaiseksi taistelussaan Ku Klux Klan ritareita vastaan. Samalla on kuvernööri kutsunut noin kuusi tuhatta valtion kansalliskaartilaista käytettäväkseen. Kuvernöörin antamassa julistuksessa sanotaan, että jokainen henkilö, joka tavalla taikka toisella antaa apuaan klaniritareille, katsotaan valtion viholliseksi ja tullaan häntä sellaisena kohtelemaan voimassa olevan sotalain nojalla.

Tutkimuksia viimeaikaisten ilkitöitten ja pieksäjäisten johdosta on toimitettu herkeämättä ja useimmissa tapauksissa on syylliset tavattu klanien joukosta.

Klanit ovat viimeisen vuoden kuluessa toimenpanneet parisen sataa pieksäjäistä, joitten osaksi ovat tulleet miehet ja naiset erotuksetta. Uhrit on kaapattu kiinni ja viety yksinäiseen metsään, missä parinkymmenen miehen joukko on uhrejaan kiduttanut pieksämällä neljä jalkaa pitkillä, kolme tuumaa leveillä ja palmikolle punotuilla nahkapatukoilla. Useista on tehty lopuksi ikää raajarikkoja ja jotkut ovat suorastaan piestyt kuoliaksi.

Ilkivaltaisuuksien johdosta oltiin syöksymässä sisällissotaan, sillä väkivaltaa vastaan alettiin järjestää väkivaltaa. Kun paikalliset virkailijat olivat klanien mellastuksissa osallisina, oli valtion kuvernöörin lopulta käytävä kovakouraisesti asiaan käsiksi ja kansalliskaartin avulla ryhdyttävä järjestystä palauttamaan ja syyllisiä rankaisemaan.

Tähän mennessä ovat kuitenkin pääsyylliset vielä vapaalla jalalla ja vain niitten tahdottomat välikappaleet on pistetty kiinni, mikä vuodeksi, mikä kahdeksi.

Militaristien diktatuuri rehottaa nyt Espanjassa

Kommunisteja vangittu joukottain ja vastapuoluelaisia karkotetaan. Koko Espanja julistettu sotalain alaiseksi.

Madrid. — Viime viikolla tapahtuneen vallankumouksen tuloksena muodostettu sotilasdiktatuuri on ensitöikseen karkottanut maasta 31 Espanjan johtavaa politikoitsijaa, niiden joukossa entinen pääministeri Sanchez Guerra ja useita huomatuita liberaaleja sekä Gataliinasta kotoisin olevia syndikalisteja. Karkotus tullaan panemaan täytäntöön tällä viikolla.

Kommunisteja vangitaan.

Barselona. — Kaikki johtavimmat bolshevikit ja kommunistit on vangittu uuden sotilashallituksen toimesta. Viranomaisten kynsistä pelastuneet vallankumouksellisten järjestöjen jäsenet ovat suurelta osalta lähteneet pakotielle kohti Ranskan rajaa, joka kuitenkin on asetettu tarkan vartioinnin alaiseksi.

Kuningas hajottanut pralamentin.

Madrid. — Kuningas Alfons on allekirjottanut julistuksen pralamentin hajottamisesta. Koko maa on julistettu sotalain alaiseksi.

Canadan pääministeri Suur-Britannian konferenssiin

Ottawa. — Canadan pääministeri King matkustaa tämän viikon loppupuolella Lontooseen ottakseen osaa lokakuun 1 päivänä alkavaan koko Englannin valtakuntaa, niin myös alusmaita käsittävään konferenssiin.

Huikeat tulipalotuhot Englannissa

Lontoo. — Virallisten laskelmien mukaan tulipalojen sammutus ja tulipalojen johdosta aiheutuneet vahingot nousevat Englannissa viimeisen vuoden ajalla tuohon huikeaan summan 25,000,000 puntaan. Tulipalojen aiheuttamat vauriot nousevat Englannissa keskimäärin 12,000,000 puntaan vuodessa. Palokunnat ovat ottaneet keskimäärin vuodessa osaa 22,500 tulipalon sammuttamiseen.

Lentoliikenne Lontoosta Skandinavian maihin

Lontoo. — Englannin, Hollannin, Norjan ja Tanskan edustajat tulevat piakkoin kokoontumaan neuvotteluihin Rotterdamiin Englannin ja Skandinavian maiden välisen lentoliikenteen järjestämiseksi. Lentoliikenne arvellaan voitavan alkaa jo ensi vuoden alussa reitillä Lontoo, Kööpenhamina, Rotterdam, Kristiania, Tukholma ja mahdollisesti vielä muitakin kaupunkeja.

Pakolaisia tulvii maanjäristysalueilta

Osaka. — Luotettavien laskelmien mukaan syyskuun 10 päivään mennessä on Kobeen saapunut jo yli viisi tuhatta ulkomaalaista pakolaista Jaapanin maanjäristysalueilta. Monet pakolaisista ovat lähteneet matkalle kotimaahansa.

Tuhoisia halloja Ontariossa

Leamington, Ont. — Pakkaset ovat aiheuttaneet vakavaa tuhoa näillä alueilla. Halla on tehnyt vahinkoa tupakka- ja tomaattiviljelyksille. Seudun vanhemmat asukkaat selittävät, että viimeisen kahdenkymmenen vuoden ajalla ei näillä seudun ole ollut hallaa ennen lokakuuta. Vahingon yksistään tällä pienellä alueella lasketaan nousevan noin puoleen miljoonaan dollariin.

Kertoo Suomen tehdasoloista

Grant B. Carpenter, joka on viime aikoina kirjotellut Suomesta tämän maan lehtiin, kirjottaa äskettäin Boston Globe lehdessä lisää mielenkiintoisia tietoja Suomesta, jotka kaikki eivät ole aivan mieluisia, mutta totuutta ei voi välttää.

Hän sanoo m.m. Tampereen kutomoissa maksettavan 50c päivältä palkkaa, eli siis noin 18 markkaa, ja naisten työskentelevän niissä avojaloin.

Lewisiä yritetään retuuttaa luottotoimissa

Sranton, Pa. — Täällä koolla oleva hiilenkaivajain järjestön kolmen piirin konventioni, joka on kutsuttu koolle päättämään äsken tehdystä kovanhiilen mainareita koskevasta työsopimuksesta, on valinnut hiilenkaivajain järjestön presidentin John Lewisin puheenjohtajakseen. Konventionin työskentelyyn ottaa osaa viisi sataa edustajaa.

Mussoliini nimittänyt Fiumelle hallitsijan

Rooma. — Italian pääministeri Mussolini on nimittänyt kenraali Giardinon Fiumen sotilaskuvernööriksi. Fiumen hallitushoitaja oli ottanut eronsa ja Italian viranomaiset selittävät, että paikan täyttäminen kuuluu Italian hallitukselle.

Valkoryssiä haalitaan Canadaan

Ottawa. — Niistä noin kolmesta tuhannesta venäläisestä pakolaisesta, jotka äskettäin kuletettiin pois Konstantinopolista Versaillesin rauhansopimuksen perusteella, on noin kuusikymmentä tuotu Canadaan ja ovat he nykyään töissä Canadan metsäkämpillä. Tämän viikon ajalla odotetaan Quebeciin saapuvaksi 20 pakolaisnaista. Äskettäin lähetti Canadan siirtolaishallinto edustajan Konstantinopoliin tekemään järjestelyitä pakolaisten tänne lähettämisestä ja tämä edustaja on jo etukäteen kehuskellut näitä valkoisia vastavallankumouksellisiin lukeutuvia pakolaisia, että heistä odotetaan tulevan ensiluokkaisia Canadan kansalaisia.

Ehdottaa hullujen tappamista

Geneve. — Bernin kaupungin lääketieteellinen johtaja tri Hans Mirth on esittänyt Sveitsin suurneuvostolle lakiehdotuksen kaikkien parantumattomien mielisairaiden ja idioottien hengiltä ottamisesta. Lakiehdotus sai ankaraa vastarintaa neuvoston jäsenten taholta, mutta lääkäri vaati tiedemiehen kylmäverisyydellä sen hyväksymistä, viitaten siihen, että parantumattomat eläimetkin otetaan ennenaikaisesti hengiltä.

Marconikin liittynyt fascisteihin

Milano. — Kuuluisa italialainen keksijä, senaattori Marconi on liittynyt jäseneksi Milanon fascistijärjestöön. Marconin jäseneksi hyväksyminen tapahtui hänen omasta pyynnöstään.

Ihmisiä surmattu elintarvemellakoissa

Lontoo. — Kaksitoista ihmistä sai surmansa ja viisitoista loukkaantui Sorausssa, Brandenburgin maakunnassa tapahtuneissa elintarvemellakoissa, jotka saivat alkunsa siitä, kun poliisit ryhtyivät ehkäisemään kansanjoukkojen toimeenpanemaa mielenosotusta.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja. Ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.

VAPAUS

(Liberty)

The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Advertising rates 40c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. Discount on standing advertisement. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Vapauden konttori ja toimitus on Liberty Building, Lorne St., Puhelin 1038. — Postiosote: Box 69. Sudbury, Ont.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeehoitajan persoonallisella nimellä.

J. V. KANNASTO, Liikkenhoitaja.

Tiistain lehteen aijotut ilmotukset pitää olla konttorissa lauantaina, torstain lehteen tiistaina ja lauantain lehteen torstaina kello 3.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

Minne menet, Britannia

Canadan ammattiliiton konventionissa pitämissään puheissaan on siellä veljesedustajana oleva Englannin kaivostyöläisten järjestön sihteeri Frank Hodges huolestuneisuudella viitannut yhä kärjistyvään työttömyyteen Englannissa. Työttömyys on muodostunut koko maan kohtalolle tärkeäksi yhteiskunnalliseksi ja valtiolliseksi kysymykseksi.

«Jos joku on nähnyt aurinkoisena kesäpäivänä Lontoon Trafalgar Squaren, tuon maailmankaupungin keskuksen, johon Englannin porvaristo on pystyttänyt riemukulkuaan viettävän maailmanherruutensa monumenttaalisen muistomerkin, ja jos joku on nähnyt siellä malmisen jättiläisleijonan varjossa kyyrötellen istuskelevien työttömäin repaleiset hahmot, jotka tahtovat saada tästä kapitalismin triumfista edes suojaa auringonsäteitä vastaan, sitä ainoaa, mitä kapitalismilla on heille tarjottavana — niin hän ei unhoita tämän näyn tekemää syvällisen vertauskuvallista vaikutusta. Täällä nähdään kapitalismin hallitsevan ja prameilevan — ja täällä nähdään myös, mitä se on tehnyt ihmisistä tässä mahtavassa valtakunnassa.» Nämä katkeran syyttävät sanat lausui eräs englantilainen työväenmies äskettäin kuvatessaan Englannin työttömyyskurjuutta, joka tulevana talvena näyttää muodostuvan entistäkin uhkaavammaksi ja laajaperäisemmäksi.

Malmisen jättiläisleijonan varjossa kyyrötteleväin, äärimmäiseen kurjuuteen ja työttömyyteen syöstyjen työläisten lukumäärä on näet viime viikkoina huomattavasti lisääntynyt; viimeisen tilaston mukaan se on kohonnut lähes 1,5 miljoonaan. Jo kolme vuotta on Englannissa kuljettu työttömyyden merkeissä työnsaantimahdollisuuksien huonontuessa vuosi vuodelta. Jouluna 1920 oli täysin työttömiä 616,158, jouluna 1921 oli vastaava luku 1,706,901 ja samaan aikaan 1922 1,357,981; viime talvena oli työttömäin armeija keskimäärin kuukaudessa 1,345,000 henkilön suuruinen. Kun työttömien perheet otetaan huomioon, niin joutui Englannissa hyvän joukon kuudetta miljoonaa ihmistä elämään työttömyydestä johtuneen puutteen keskellä.

Työttömäin lukumäärä saattaa nousta ensi talvena kahteenkin miljoonaan tähänastisen työttömyyspolitiikan jatkuessa, kuten Englannin ammattijärjestön apulaissihteeri Fred Bramley lausui taannoin Daily Heraldin edustajalle. Hän myöskin huomautti, että Englannissa on parhaillaan noin 800,000 nuorta henkilöä, jotka eivät vielä koskaan ole tehneet työtä, koska heillä ei ole ollut siihen mahdollisuuksia koulusta päästyään.

Nyt on jo osa kapitalistiluokastakin herännyt ja asettunut oppositsioniin hallituksen työttömyyspolitiikkaa vastaan. Tätä oppositsionia, jonka takana on huomattava osa Englannin yrittäjistöstä, johtaa tunnettu konservatiivinen parlamentin jäse Allan Smith. Viimetalviset «hunger marcherit» (nälkämarssijat) ovat tehneet kapitalistitkin varovaisiksi, «sosialisteiksi vasten tahtoaan», ja pakoittaneet heidät tekemään jotakin yhteiskunnan rauhallisuutta järkyttävien välikohtausten ja omien voitto-osuuksiensa pienenemisen estämiseksi. Työväenpuolue on jo aikoja sitten esittänyt työttömyyshädän lieventämistä tarkottavat ehdotuksensa ja koettanut saada ne hyväksytyksi parlamentissa, mutta aina tuloksetta. Nyt on tämä kapitalististen teollisuudenharjoittajain oppositsioni esittänyt hallitukselle oman työttömyysohjelmansa, joka on muuten suorastaan lainaus työväenpuolueen aikaisemmista vaatimuksista, se on määritellyt julkisesti kantansa tulevan talven vaaroihin nähden ja moittinut ankarasti hallitusta sen riittämättömien toimenpiteiden johdosta.

Vastatessaan Allan Smithin syytöksiin hallituksen leväperäisyydestä työttömyyskysymyksessä on Baldwin huomauttanut, että Englannin työttömyyskysymystä, sen «hävitettyjä alueita», ei voida ratkaista ennenkuin Europan sekavassa taloudellisessa tilanteessa on saatu aikaan edes jonkinlainen selvitys. Englannin työläisten asema voi parantua vasta sitten, kun Europan tilanne muuttuu ja kapitalistisesta katastroofipolitiikasta tulee loppu. Tämä taas riippuu korvauskysymyksen ja Ruhrin valtauksen vastaisesta kehityksestä. Jolleivät liittolaiset pääse sovintoon keskenään, jos Ruhrin väkivaltainen valtaus edelleen jatkuu ja jollei Ranska suostu vähentämään liiallisia korvausvaatimuksiaan, niin rappeutuu Englanninkin liike-elämä yhä edelleen ja työttömien armeija samalla kasvaa. Englannin työttömyys on oleellinen osa korvauskysymyksestä, ja jo tästäkin syystä on Englannin työväenpuolueen ja ammattijärjestön toimikuntain yhteisessä kokouksessa hyväksytyssä päätöslauselmassa vedottu Ranskan työläisiin, jotta he painostaisivat hallitustaan lopettamaan ensi tilassa Ruhrin valtauksen, sekä vaadittu Englannin hallitusta jatkamaan työtään lopullisten korvausneuvottelujen aikaansaamiseksi liittolaismaiden ja Saksan välillä.

Tilaus on — uusi

Ilahuttavana piirteenä lehtemme konttoriin saapuvia tilauslappuja silmäillessä on se, että niiden joukossa on enemmän uusia tilauksia kuin uudistuksia. Tämä merkitsee sitä, että samalla kun vanhat tilaukset tulevat yleensä uudistetuksi, on niiden lisäksi saapunut uusia tilauksia, joka selittää viime aikoina alkaneen, verrattain lupaavan lehtemme tilaajamäärän kohoamisen.

Kun me puhumme työväen järjestöistä ja meidän liikkeemme pysyväisistä kiinteistä voitoista, niin tulee muistaa, että työväen sanomalehti vakituisine tilaajineen ja lukijoineen on jo työväenjärjestö sellaisenaan. Itse asiassa niin meidän suomalaisten kuin kaikkienkin maiden työläisten riennot ja liikkeet ovat nousseet ja kehittyneet sanomalehtien ympärillä ja kautta. Sikäli kun me Canadan suomalaiset työläiset kykenemme omaa äänenkannattajaamme rakentamaan, merkitsee se ennen kaikkea meidän oman liikkeemme vaurastumista. Sanomalehti muodostaa työväenliikkeessä sangen tärkeän tekijän. Ne ovat kapitalistisen yhteiskunnan keskellä kehittyviä vallankumouksellisia valta-asemia.

Sen sijaan nykyisen yhteiskuntajärjestelmän tukikohdan muodostavat porvarilliset ja kaikenlaiset viljit sanomalehdet, joiden avulla vallassaoleva luokka muokkaa kansanjoukkojen mielipiteitä, moraalia ja yleensä maailmankatsomuksia mielensä mukaiseksi.

Porvarillisten ja työväen järjestöistä ulkopuolella olevien sanomalehtien joukkojen «valistaminen» on mitä häikäilemättömintä huijausta, jonka pohjimmaisena tarkotuksena on valheteleminen, vääristelyn, parjauksen ja sen sellaisen avulla viljellä työläisvastaista maailmankatsomusta. Tehtäköön vallassa olevan luokan taholta mitä tahansa työväenluokkaa kohtaan, niin aina heidän äänitorvensa toitottavat sen oikeutetuksi, kun taas työläisten vähimmätkin vaatimukset kuvataan vääriksi.

Luokkatietoisen työväestön oma sanomalehti on toiminnassamme välttämätön. Sen tulee esittää julki, avoimesti ja rehellisesti, kaikki asiat, kaikkien kuultavaksi, niin että ajattelevat työläiset ovat tilaisuudessa kuulemaan totuuden oman kohtalonsa vaiheista ja omien etujensa mukaisista menettelyistä. Luokkataistelun kannalla olevasta lehdestään ammentaa köyhälistö uutta voimaa, rohkeutta ja taisteluhalua. Ilman omaa äänenkannattajaa on työläinen samanlaisessa asemassa kuin peräsimetön laiva merellä, jota kaiken maailman tuulet heittelevät.

Voimaperäisellä, tarmokkaalla ja järjestelmällisellä työllä on meidän valvottava lehtemme voimistuttamista ja samalla kertaa joukkoliikkeemme laajentamista. Oman sanamme kautta olemme me samalla velvolliset julistamaan totuuksia, jotka eivät pala tulessakaan.

Jokaisen vanhan tilauksen uudistus todistaa meidän liikkeemme varmistumista ja lujittumista, mutta jokainen «uusi» tilaus merkitsee uutta voittoa koko meidän liikkeellemme.

Keinottelu olemattomalla kullalla

Porvarillinen maailma on tulen arka kaikelle, mikä vaan vähänkin lupaa rikastumis- ja keinottelumahdollisuuksia. Milloin jännittää jokin osakekeinottelu koko yhteiskunnan hermoja. Milloin sodan tai jonkun muun suuremman mullistuksen kautta yritteliäisyys saa hullunmoisen kiihkon. Milloin taas kultakuume raivoaa kulkutaudin tavoin porvarillisen yhteiskunnan keskellä.

Tuskin on kulunut vuotta sitten kun Canadassa alkoi kierrellä häikäiseviä uutisia Labradorilla tapahtuneista kultalöydöistä. Kaksi miestä nosti illoille häpyytyksen, että he ovat tehneet tärkeitä kultalöytöjä ja samassa yhteydessä kerrottiin, että eräs newyorkilainen firma oli toimittanut analyysoinnin kultakivessä ja todennut miesten selitykset oikeiksi. Mutta kun asia tuli laajemmin julkisuuteen, annettiin tämän firman taholta selitys, jossa kiellettiin tehdyn minkäänlaisia tutkimuksia, eikä firma muutenkaan ollut saanut mitään varmoja tietoja kultalöytöjen todenperäisyydestä.

Tästä huolimatta uutiset kultalöydöistä olivat jo vallanneet keinotteluhaluisten sydämet. Puheet Labradorin kultarikkauksista saivat yhä vaan uutta yllykettä kun keinottelijapiirien keskuudessa ryhdyttiin järjestämään yhtiötä, joka tuli lähemmin ottamaan selvää näistä oletetuista kulta-alueista ja samalla myymään oikeuksia kultamaihin. Keinottelijain taholta selitettiin että he eivät ole aivan varmoja kyseessä olevien alueiden kultapitoisuudesta, mutta nyt kuitenkin olisi tilaisuus sataa henkilöä ostaa yhtiöltä oikeuksia noin kultamaihin, kunnes juuri toimitettujen mieskohtaisten tutkimusten tulokset ovat osottaneet, että puheet Labradorin kultarikkauksista ovat olleet suorastaan keinottelutarkotuksissa viritettyjä. Tämän johdosta on nostettu kysymys keinottelun harjoittaneen yhtiön syytteeseen asettamisesta, mutta sekin lienee monimutkainen juttu, sillä yhtiö, kuten sanottu, ei ole vakuuttanut mitään myymiensä maiden kultapitoisuudesta.

Hallitusviranomaiset ovat tavallisesti kärkkäät sekaantumaan jokaiseen asiaan, jonka he vaan voivat uskotella vaaralliseksi yhteiskunnalle tai sen jäsenille, mutta vaikka Labradorin kultakeinottelu on ollut aivan julkista ja tiedetysti pelkkää petosta, on se saanut melkein kaikessa rauhassa tapahtua. Keinottelijain toistaiseksi hyväksymät menettelyt katselevat nykyiset vallanpitäjät sormien läpi, kun rehellisellä työllä elävä työläinen pienenkin murun lisää nälkään leipäänsä, kohdellaan häntä ihmiskunnan pahimpana vihollisena.

Muut lehdet

Synodan seurakunta paisuu

Suomi-synodan seurakunta on ostanut suuremman kirkon Duluthista ja seurakunnan jäsenet selittävät, että vanha kävi liian ahtaaksi, seurakunnan yhä tullessa moniluikuisemmaksi. Uuden kirkkonsa ovat he ostaneet keltaisten tuplajuulaisten taistelutantereen keskeltä, jossa he ovat kymmenkunta vuotta ja selittäneet «tieteellistä» teollisuusunionismia. Siinä nyt saavat nähdä tuplajuulaisetkin työnsä hedelmän — synodan kirkon, täynnä heidän lampaitaan.

Voisivatkohan ylioppineet Industrialistin toimittajat selittää mistä johtuu se, että jokaisella paikkakunnalla missä suomalaiset keltaiset tuplajuut ovat päässeet haalitoiminnan kontrolliin alkaa kirkkolaisuus nostaa päätään? Yhden esimerkin voisi mainita Negauneesta, Mich. Siellä olivat tuplajuut yhteen aikaan niin vallankumouksellisia, että Aaltosen täytyi ottaa esitetuomio heidän vallankumouksellisuuttaan himmentämään. Nyt passaisi näiden keltaisten johtajien jotka täällä Duluthissa y.m. vielä ovat olevinaan työväenliikkeen mukana, käydä Negauneessa katsomassa entisiä tovereitaan, näkisivät että keltaisesta tuplajuulaisesta se innokas kirkon kannattaja tuleekin.

Valistuneilla työläisillä ei ole mitään syytä ihmetellä vaikka heidän vallankumouksellisuutensa synodan kirkkoon hukkuukin — sitähän he ovat tarkottaneetkin ja sitä he tarkottavat juuri nytkin. He ovat tekevinään valistustyötä työläisten keskuudessa, mutta kun vähän syvennymme tutkimaan minkälaista valistustyötä he tekevät niin vallan helposti huomaamme sen olevan pimitystyötä, jota kenties johtetaan mannerheimilaisella viisaudella täällä amerikoissakin.

Työmies.

Valkoinen komento tuomitaan

malmossa ilmestyvä Arbetet julkaisee sähkösanoman Suomessa tapahtuneesta kommunistipuolueen lakkauttamisesta ja liittää siihen omasta puolestaan lausunnon, jossa sanotaan:

Näihin tietoihin tuskin voidaan vielä kajota ennenkuin saapuu lähempiä tietoja syistä, jotka ovat vangitsemisiin johtaneet. Kuvaavaa on kuitenkin jo nyt, että vanha valkosuomalaisten ylimielisyys on päässyt kuohahtamaan. Että tapahtuneet toimenpiteet ovat omansa enemmän kuin ennen kehittämään rotu ja luokkavastakohtia onnettomassa Suomessa, on ilman muuta selvää. Varmasti kuitenkin tulee porvaristo tässä taistelussa, joka nyt näyttää käristyvän, vetämään lyhemmän korren».

Vaara uhkaa

Tällä otsakkeella kirjoittaa Moskovan Isvestijan tshuvashilainen kirjeenvaihtaja seuraavaa;

«Tshuvashien alueen asema on kovin vaikea. Nälän seuraukset v:lta 1921 eivät ole poistuneet. Sankarillisin ponnistuksin saatiin kylvöala melkein yhtä suureksi kuin se oli rauhan aikana, mutta väestö on voimaton yrittäessään uudistaa karjanhoitoaan. Nälänkäkautena 1921—22 väheni vetoeläinten ja lypsykarjan lukumäärä 60 prosentilla ja muun karjan 70 prosentilla.

Alueen hallintoelinten huomio on suunnattuna taisteluun kulkutauteja ja kuivuttaa vastaan. Aina keväästä lähtien ei tshuvashien alueella ole satanut; maa halkeilee kuivuudesta; kylvöt tuhoutuvat lopullisesti. Hyönteisten maailmasta on ilmestynyt paljon vahingontekijöitä, jotka tuhoavat jo muutenkin huonot kylvöt. Metsissä ovat puitten lehdet täynnä lehtimatoja ja muita hyönteisiä.

Karja kärsii ravinnonpuutetta ja sairastaa tauteja, m.m. siperialaista ruttoa. Sioissa raivoaa ruusu. Myös lampaat kuolevat ruttotautiin.

Asema on tavattoman vakava. Jos kuivuutta jatkuu, tuhoutuvat viljat lopullisesti. Väestöä uhkaa nälkyä, koska sillä ei ole mitään vilja- ja muita elintarvevarastoja.

Kansa, joka asuu Kasanin, Simbirskin, Samaran, Usan, Saratovin ja Drenburgin läänehin kuuluvalla alueella ja elää melkein yksinomaan maanviljelyksellä ja karjanhoidolla, joutui vuoden 1921 hirveän nälänhädän aikana kokemaan sen äärimmäiset kauhut kiduttavine nälkäkuolemineen, joka varmastikin kaatoi suuren osan tästä vain noin puoli miljoonaa käsittävästä kansasta. Nyt uhkaa samaa työtätekevää kansaa jälleen luonnonsuhteiden tuomien vastoinkäymisten vuoksi entistä peloittavampi nälänhätä.

Worcesterin uutisia

Sen johdosta kun Yhdysvaltain Workers Partyn suomalaisen järjestön toimeenpaneva komitea on omasta alotteestaan tehnyt emäpuolueelle sitomuksen, että suomalaisen järjestön keskuudessa tullaan keräämään 25,000 dollaria englanninkielisen päivälehden perustamiseksi, josta on annettu asianomainen keräämismääräys suomalaisille osastoille, on Worcesterin, Mass., suomalainen osasto, keräystoimeen ryhdyttyään päättänyt samalla muistuttaa toimeenpanevaa komitea sitoumuksestaan. Eteenpäissä julaistussa kokousreferaatissa lausutaan tästä kohdasta seuraavaa:

«Yleisenä mielipiteenä oli kumminkin se, että järjestön toimeenpanevalle komitealle annetaan huomautus siitä, että se on menetellyt harkitsemattomasti tehdessään suhteettoman suuria lupauksia järjestömme nimessä lainkaan ottamatta huomioon sitä, että idässä jossa järjestön jäsenistön enemmistö on, työskennellään kaikin voimin toimintahuoneustojen rakentamisessa ja on juuri pysytetty omin voimin päivälehti, joka työ vieläkään ei ole päätösten mukaisesti loppuun suoritettu.

Keräyskomitealle jätettiin tehtäväksi huomautuksen laatiminen toimeenpanevalle komitealle.»

Toisia lakkoon ja toisia työhön

(Sähkösanoma Industrialistille»

Seattle, syysk. 12 p. — Spokanesta saapuneet sähkösanomat kertovat itäWashingtonin metsämiesten yhtyneen lakkoon luokkasotavankien puolesta. British Columbian metsämiehet ovat myös noudattaneet lakkokutsua.

Columbia-joen varrella ja Coos Bayssa lakko voimistuu. Miehet lakkoutuvat etäisillä kämpillä, joille lakkojulistusta levitettiin ilmailaivalla.

Grays Harborissa on lakko käynyt voimakkaammaksi, samoin Tacomassa. Lakkovahtiminen tuottaa tuloksia.

Centralian branchi on päättänyt siirtää lakon työmaalle. Järjestymättömiä työläisiä on vaikea pitää pitkää aikaa lakossa. Lakkokomitea tekee parhaansa järjestön ja lakkorintamaan eheänä pitämiseksi.

C. E. Payne.

Sähkösanoma Industrialistille.)

Seattle, Wash., syysk. 14 p. — Lakko Seattlen ja Kelson piirissä on ollut voimassa kymmenen päivää. Taistelu päätetty siirtää työmaalle. Astorian piirissä vaaditaan lakon jatkamista siksi kunnes myllyistä loppuu tukit. Lakko jatkuu Columbia-joen varrella ja Grays Harborissa. Spokanen piirissä ja British Columbiassa on lakko juuri alkamassa.

Toronton uutisia

Ohjelmailtamat on Toronton s.s. osaston haalilla ensin lauantaina. Sattui niin onnellisesti, että saamme tov. Aino Saaren Massan valtiosta laulamaan mainittuun tilaisuuteen ja sitä hyväksemme käyttäen varustamme nyt ennen kuulumattoman hauskan iltaman. «Syntinen enkeli», näytelmä yhdessä näytöksessä, on sellainen näytelmä, joita on vain harvoin nähnyt kukaan, nimittäin niin hauskaa näytelmää. Muuta ohjelmaa on runsaasti. Lasten orkesteri soittaa, runo toveri Luodolta, juttuja toveri Salmiselta, pilaruno savonkielellä toveri Grönroosilta ja ennen kaikkea laulua Aino Saarelta. Ville veisaa kupletin vanhasta maasta äsken tulleille, oikein kuvien kanssa. Lapset soittavat tanssia vanhanmaan ja kontrin malliin. Lapset harjottelevat ahkerasti juuri tätä tilaisuutta varten, joten sekin tulee luistamaan ja vielä hyvin. Pääsymaksu on vain 45 senttiä. Nyt katsotaan kuinka paljon Toronton osaston haaliin mahtuu yleisöä. — Katso ilmoitusta tästä numerosta.

Huom.! Iltama aletaan, kuten muutkin näytelmäseuran iltamat, täsmälleen kello 8 illalla. Siis ajoissa paikalle. Ja kappale esitetään ohjelman ensimäisenä numerona.

ILMOITTAKAA VAPAUDESSA!

Port Arthur, Fort William ja ympäristö

Vapauden uutistoimisto Port Arthurissa, 121 Secord St. Toimistossa myydään kirjallisuutta ja rihkamaa, välitetään Vapauden ja kaikkien puoluelehtien tilauksia, rahavälityksiä ja laivapilettejä.

Port Arthurin uutisia

Suomen luokkasotavankien hyväksi iltamat. Suomen valkohallituksen verikoirain verenjano koko sen olemassaoloajan on ollut aivan loppumaton. Aina jatkuvasti sen ohranakammioihin ja sorakuoppiin on raahattu uusia uhreja. Suomen työväenluokka on mitä ankarimman lahtariterroin puristuksen alaisena. Yksi keino voidakseen nousta siitä on se, että rehellisesti tuemme heitä. Siinä tarkotuksessa Suomen Työväenpuolue onkin kääntynyt Canadan Workers Partyn suomalaisen kielijärjestön puoleen kehoituksella avustaa Suomen luokkasotavankeja. Tätä kehotusta noudattaen on P. Arthurin Workers Partyn osasto yhdessä O. B. U:n S. K. Renkaan kanssa päättänyt pitää iltamat siihen tarkotukseen lauantaina 22 p. syyskuuta. Ohjelma tulee olemaan valikoitua ja ensiluokkaista. Siinä m.m. on kaksinäytöksinen kappale «Yhteiskuntamme lapsia». Kappale on parhaita mitä voidaan saada. Ohjelmassa lisäksi tulee olemaan useita runoja, lauluja, köörilauluja, torvisoittoa jne. Lopuksi on tanssia.

Ohjelma alkaa klo 8.30 illalla. Sisäänpääsy etukäteen on 40c., ovella 50c. Täyttäkäämme Temppeli ääriään myöten lauantaina 22 p. syyskuuta. Näyttäkäämme, että Suomen työväen taistelu riistäjiään vastaan samalla on meidän taistelua, loukkaus yhden maan työväenliikettä vastaan on samalla loukkaus meitä vastaan, osottakaamme lauantai-iltana, että olemme sen tunnuslauseen takana.

Ft. Williamin uutisia

W. P. S. Osaston kokouksessa t.k. 2 p:nä m.m. päätettiin laittaa yleinen keräys Suomen S. Työväenpuolueen vangittujen toverien hyväksi. Toivottavasti jokainen jolle esitetään näitä listoja, uhraa pienen summan Suomen lahtarihallituksen uhriksi joutuneitten ja paljon kärsineitten toverien avustamiseksi. Myöskin päätettiin ottaa kaksi Venäjältä Marxin orpokodin lapsista elätettäväksemme. Uutena jäsenenä hyväksyttiin Aug Aho. Näytelmäseuran johtajan toimi päätettiin panna lehteen toimeen kykenevien haettavaksi.

T. k. 3 p. iltana, jolloin esitettiin näyttämöltämme «Elon kamppailussa», oli Pirtti ääriään myöten täynnä yleisöä, jossa tilaisuudessa luettiin ja suurilla suosionosotuksilla hyväksyttiin protestikirjelmä lähetettäväksi Suomen hallitukselle, sen häikäilemättömän valkoterrorin johdosta, mitä se harjottaa Suomen Työväenpuolueen toimitsijoita ja sanomalehtiä kohtaan. Samassa tilaisuudessa kerättiin kolehti Suomen toverien oikeustaistelurahaston kartuttamiseksi, joka tuotti $15.85.

Osastomme syysjuhlat Intolassa onnistuivat tyydyttävästi. Yleisöä oli lauantai iltana kuin myöskin erittäin sunnuntaina haali aivan tungokseen asti täynnä. Kylmän takia oltiin pakoitettuja näyttämään «Roinilan talossa» haalissa, vaikka se oli aikomus näytellä ulkona. Kappaleen esityskin sujui tyydyttävästi kun ottaa huomioon lyhkäsen harjotusajan, sen takia kun juhlat täytyi pitää viikkoa aikaisemmin kun oli aikomus. «Roinilan talossa» näytetään uudelleen Williamin Pirtillä t.k. 19 p. Pilettien hinta ainoastaan 35c.

Punainen kynä.

* * *

Ilmat ovat käyneet kylmiksi jo järvien päässäkin. Luntakin tuli jo talven merkiksi, joten jokaisella on parempi alkaa valmistamaan itseänsä ottamaan talven vastaan. Kolin hinnan suuruudesta on täälläkin puhuttu kaupungin isien kokouksessa. On keskusteltu kolin välityksen ottamisesta kaupungin haltuun, sillä tavoin luulen voivansa saada vähän halvemmalla myytyä kolia kuluttajille. Asiassa ei tietenkään ole mitään pahaa, mutta ainoastaan se puoli, että kaupungin isät eivät koskaan halua selostaa sitä mistä todellisuudesta johtuu se että kaikki ovat kalliita ja miksi ainoastaan harvat voivat kulutta suoranaisesti mitä tuotetaan. Eivät halua selostaa jokaiselle, että poistakaa ensin nykyinen järjestelmä ja luokaa tilalle järjestelmä, joka tuottaa tuotteita käyttöä varten, eikä voittoa varten, niin silloin on jokaisella tilaisuus saada osansa tuotannosta ja silloin myös koliakin saisi jokainen, jota vastoin tänäkin vuonna ainoastaan joku harva voi ostaa niinkuin se on ollut ennenkin. Loput saaden hakea jostain muualta lämmintä tai kuolla viluun.

Presbyterian ja metodistien kirkkokunta ovat pitäneet yhteistä kokoustaan näinä päivinä Arthurissa tarkotuksella yhdistää enempi toimintaansa. Kirkkokunnat näkevät, että lampaat alkavat vähetä, niin on niidenkin alettava enempi yhteistoimintaan, saadakseen pidettyä joukkoja paremmin koolla.

Suurella äänten enemmistöllä tuli hyväksytyksi sopimus Great Lake Pulp & Paper komppanian ja towship Neebing, johon Fort Williamin kaupunkikin kuuluu, joten komppania tuli saamaan luvan rakentaa uuden paperitehtaan Williamin alueelle. Ääniä annettiin 1,741 myöten ja 86 vastaan.

Fort Williamin osaston näytelmäseura tulee esittämään kappaleen «Elon kamppailussa» toistamiseen t.k. 29 päivänä. Suuri joukko yleisöä, jotka eivät viime kerralla olleet tilaisuudessa pääsemään katsomaan, ovat esittäneet pyynnön, että se esitettäisiin toistamiseen, jonka nyt näytelmäseura on päättänyt näyttää. Tulkaa siis joukolla.

Kolme miestä kuoli myrkytykseen 11 päivän illalla. Poliisitutkinnossa on käynyt selville, että miehet olivat humalapäissään nauttineet alkoholin mukana wood-alkoholia ja Wintergreeniä», josta oli johtunut kuolema. Asiasta on kyllä annettu montakin eri lausuntoa, mutta lääkärien lausunnolla ruumiin avauksesta oli todettu, että kuolema oli seurannut edellämainittujen aineiden nauttimisen johdosta.

Miehet olivat asuneet Kimberley hotellissa.

Poliisikomissioneerin raportti elokuulla osoitti, että 41 oli sakotettu juopumisesta ja 62 muista syistä. Yleinen tulo ollen sakoista $1,724.50 ja lupakirjojen annoista $50.00. Sievä summa näin pienen kaupungin osalle.

Eri paikkakunnilta

ROSEGROVE, ONT.

Kesäkiireet on kullakin ja niin on ollut Rosegroven raportterillakin. Niistä kiireistä on päästy ja alkaa uutisia ruveta näkymään.

Osaston toiminta on ollut näin kesänaikanakin hyvin virkeää. Kokoukset on pidetty säännöllisesti kahdesti kuussa, vaikkakin suurin osa jäsenistöämme on laiskoja käymään kokouksissa. Iltamia, kesäjuhlia ja tansseja on ollut kesäkiireitten lomassa. Suomen työv. puol. hyväksi pidetyistä iltamista 18 p. v.k. oli tuloja 15 dollaria. Keräys Suomen Työläisnaisen hyväksi tuotti $10.85. Yllämainitut rahat on lähetetty t.p. komitealle.

Työnpäivänä jublittiin aamusta iltaan. Oli varattu urheiluakin, mutta yleisön vähyyden takia ei voitu urheilla kuin kahdessa lajissa, nim. nuolen heitossa ja naskalinpistossa. Samassa tilaisuudessa pidettiin protestikokous Suomen hallituksen sortotoimenpiteistä työväenluokkaa vastaan. Kokouksessa laadittu vastalause lähetettiin t.p. komitealle.

Tämän kuun 9 p. kokouksessa käsiteltiin ja päätettiin seuraavista asioista: Sanomalehti- ja kirjallisuusasioitsija ilmoitti tehneensä liikettä viime kuulla $20.50. Creighton osaston keräyslista tarkastettiin, keräys tuottaen $8.50. Päätettiin talkoilla tehdä halot ensi vuodeksi haalille. Kirjastoon päätettiin ostaa 4 kirjaa, nim. «Jimmie Higgins», «Suomen työväen tulikoe», «Keskeisen rintaman taistelut» ja «Työmiehen talousoppi». Muistakaa käydä lainaamassa näitä hyviä kirjoja. Haalin välikattoon päätettiin panna «biiver poorti» ja samalla myös tehdään muita pikkukorjauksia.

Nestor Ylöstalo toi kokoukselle nähtäväksi todistukset, jotka oli annettu Suomen Saha- ja kuljetus- ja rakennustyöläisliitolta sekä myös yllämainitun liiton jäsenkortti. Sanoi tulleensa tähän maahan vähän kolmatta kuukautta sitten ja olleensa South Riverillä vähän aikaa työssä ja siellä tutkijakomitea pannut Sudburyn osaston kautta hakemukseen hänelle todistukset. Todistuksensa perusteella myönnettiin hänelle toverikohtelu niin kauan kun saadaan hänestä varmemmat tiedot. Täällä on ollut tietyssä pari valkaisijaa, joista toinen on omien puheittensa mukaan ollut valkoisten riveissä. Hän sanoi nimekseen Oskar Korpi ja olleensa täällä maassa toista vuotta.

Miehet päättivät panna toimeen taas suuret iltamat ja myyjäiset tämän kuun 29 p. Siellä tulee

LIIKKEENHOITAJAN OSASTO

"Suomen Työväen Tulikoe".

Tätä arvokasta kirjaa on vielä huomattava määrä saatavissa. On monta asiamiestä, jotka eivät ole ollenkaan lähettäneet tilausta. Ja meidän järjestömme jäsenistäkin vain pieni murto-osa on kirjan nähnyt. Lähettäkää tilaukset ioutuin, että saamme tämän kirjan toisten kirjojen edestä pois. Hinta 55 senttiä.

Toveritervehdyksin, VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

"Springtime 1923".

Vapaus on vielä tilaisuudessa myymään joukon Toverissa ilmestynyttä julkaisua «Springtime», joka on ilmestynyt suomen- ja englanninkielisenä. Kirja on erinomainen lasten sunnuntai ja muissa kouluissa luettavaksi. Lähettäkää tilauksenne heti. Hinta 25c.

Tässä yhteydessä pyydämme vielä mainita että kaikille niille, joita olemme ennemmin veloittaneet «Springtimesta» 30c. tullaan antamaan hyvitystä ja niille jotka ovat tilanneet suoraan Toverista, annetaan myöskin hyvitystä, kunhan ensin saamme asian sovituksi Toverin kanssa.

Tov. VAPAUS, Box 69, Sudburv, Ont.

Uusi kirja taas ilmestynyt.

Myytiin satoja ensimäisenä päivänä.

Amerikan suomalaisten kustannusliikkeiden toimesta on juuri ilmestynyt uusi erinomainen Aatu Takaliston kirjottama kirja

«HORNASUON VAARIN TESTAMENTTI»

Kirja on yksinkertaisella mutta samalla sangen hienolla tavalla kokoonpantu novelli, jossa kerrotaan uutisasukkaiden meiningeistä ja miten pienet kamasaksat heitä kynivät ja keritsevät ja miten he hiljalleen alkavat järiestymään. Itse Hornasuon Vaari on novellin keskipisteenä ja on häneen valettu erinomainen luonnekuvaus, pikeasta, rehellisestä, luonnonviisaasta korven muokkaajasta. Muutenkin on kirja oivallinen.

Sudburyssa on tätä kirjaa myyty yli sata kappaletta parin päivän aialla, joka sekin todistaa että kirja on lukemisen arvoinen.

Asiamiehet, lähettäkää tilauksenne heti. Asiamiespalkkio tavallinen. Kirian hinta ainoastaan 15 senttiä.

Tätä kiriaa on meillä vielä noin tuhannen kappaletta, joten sitä riittää jokaiselle asiamiehellemme myytäväksi. Ja kaiken lisäksi on tämäkin kirja myytävä joutuin pois toisten, juuri ilmestyvänä olevien kirjojen tieltä.

Toverillisesti VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

Willamette Boulevard Sanitarium

Lännen huomatuin suomalainen luonnonparantola reumatismin, vatsakatarin, sydän, munuais, iho ja hermo y.m. tautien parantumista joudutetaan monipuolisella hoidolla, kuten hieronnalla, kiropratiikalla, ruokajärjestelmällä, mineraali, vesi, sähkökylvyillä ja kääreillä. Puoliväliin toistakymmenen vuoden kokemus. Maksuehdot kohtuulliset.

Dr. PETER KOKKO, Chiropractic specialist — Dr. ANNA KOKKO D. C.

467 Willamette Blvd., Portland, Oregon. Puhelin Walnut 6747.

Rahaa Suomeen

Kurssi

Smk. 35:-

Dollarista

Lähetyskulut:

40c lähetyksistä alle $30.00, 50c. lähetyksistä $30.00—$59.99 asti, 75c lähetyksistä $60.00—$99.99 ja $1.00 kaikilta $100.00 taikka sitä suuremmilta lähetyksiltä. Sähkösanomalähetyksille on kulut $3.50.

Torontossa ottaa rahavälityksiä vastaan A. T. HILL, 957 Broadview Ave.

Laivapilettejä myydään. Tiedustakaa pilettiasioita.

Vapaus

Box 69, Sudbury, Ont.

myytäväksi miesten käsitöitä, luistasta aina kärryihin saakka. Muistakaa silloin saapua läheltä ja kaukaa. On tänne farmeille tehty jo tietäkin pieni pätkä ja luvataan vielä jatkaa. — Raportteri.

KIVIKOSKI, ONT.

Täällä Kivikoskella on juhlittu kaiken kesää, vaan ei niinkään mainitsemisen arvoisia ole muut kuin aluetta käsittävät juhlat, jossa oli ohjelmaa runsaasti sekä esiintyivät parhaat näyttelijävoimat, jotka ovat kiitettäviä työläisnäyttelijöiksi, jotka päivän väsyttävän työn lomassa harrastavat näytelmätaidetta. Silloin kivikoskelaiset eivät olleet tilaisuudessa esittämään sitä taitoaan, mutta nyt tämän kuun 29 päivän iltana esittävät Kivikosken osaston näyttelijät ennen kuulumattoman huvinäytelmän. Tämä on viimeinen näytös tämän kesän aikana. Talven aikana on mahdoton täällä pitää iltamia, kun on harvaan asuttu seutu ja talomme sellainen, ettei tarkene kylmänä aikana pitää iltamia. Katsokaa ilmotusta.

Raportteri.

Sault Ste. Marien uutisia

Suomen punakaartilaismiehet ja naiset. Lähes viisi vuotta on umpeen kulumassa siitä kun valkoinen terrori meidän parhaimmat voimamme sorakuoppiin tallasi ja meidät vankilatyrmiinsä telkesi ja meidän kärsimyksillämme verenjanoaan sammutti. Unhoitammeko kaiken tuon? Sitä älkäämme tehkö, vaan nyt kun olemme vapaudessa, pois ohranan kynsien ulottuvilta. Uudistakaamme vallankumouksen uljaat soturit verisiteemme yhä edelleensä jatkuvaksi. Nouskaamme juhlimaan toverijuhlaamme. Näyttäkäämme että meitä ei lannistanut vankila, vaan että meissä elää vieläkin vallankumouksellinen taisteluinto.

Joukko meitä täällä on ajatellut että pidämme punakaartilaisten iltamat joulun ajoissa ja pyydämme, että jokainen joka voi silloin saapua Soohon, ilmoittaisi siitä edeltäpäin ajoissa tänne. Päivämäärästä päätetään myöhemmin sekä muista asioista.

Kirjottakaa osotteella: Heikki Ström, 121 Huron St., Soo, Ont.

SAULT STE MARIEN

Suomalainen Osuuskauppa

välittää kaikenlaista ensiluokan ruokatavaraa sekä kaikenlaista eläinten rehua. Linjalla olijat tehkää ostoksenne osuuskaupasta.

369 Wellington St., West. Ont., Can. — Telefooni 1810 F.

Referaatti

Wm. Arnbergin ja A. T. Hillin väittelystä P. Arthurissa 28 p. elokuuta.

Väittelyaihe: Kummanko, Workers Partyn, vaiko O.B.U:n menettelytavat ovat paremmat teollisuusunionismiin pyrittäessä.

(Jatk. edelliseen numeroon.)

Arnberg. Masinistien Bulletiinin numerot osottavat aivan toista. Jos teillä on hallussanne se paikka missä painetaan tämä lehti, niin kuinka on mahdollista, että tämä puhuu toista mitä täällä on ilmoitettu. (Luki kaksi Joe Knightin kirjelmää.) Nämä kirjelmät ovat vastakkaisia toisilleen. Toisessa puolustaen ja toisessa vastustaen. Knight avoimesti hylkäsi O. B. U:n kun sai leipäpaikan Workers Partyssa.

Hill. Masinistijärjestön Bulletinia ei kustanna sen vasemmistoryhmä, vaan se on keskuskomitean Bulletiini. Minä olen jo ennemmin maininnut mitkä lehdet ovat vasemmistoryhmän kontrolleerattavissa, jotenka se siltä puolelta pitäisi olla selvä. Mitä tulee Knightin kirjeeseen, niin on se sellainen epämääräinen yksityis-kirje, on kovin hämäräperäinen, sillä hänen virallinen raporttinsa puhuu aivan toista. Hän virallisessa raportissaan nimenomaan mainitsee, että hän oli yhtenä joka ehdotti sisältätoimintataktikkaa ammattijärjestöjen valloittamiseksi. Samaten se selviää teeseistä, jotenka siinä, että pitäisi antaa suurempi huomio yksityiselle kirjeelle kuin viralliselle raportille ja konventsioonissa hyväksytyille teeseille, siinä ei ole mitään johdonmukaisuutta. Me hyväksymme teidän periaatteenne, mutta ei teidän taktiikkaanne.

Arnberg. Te sanotte edustavanne teollisuusunionismia, vaikka todellisuudessa edustatte ammattijärjestöjen yhtenäistyttämistä. Täällä Ontariossa on olemassa metsätyöläisten järjestö, mutta te silti järjestätte toiseen. Se on kummallista. Onko tämäkin yksilöllistä laatua (Lukee sanomalehdestä kirjotuksen mikä koskee L. W. I. U. of Canada toiminnan ulottamista Ontarioon). Te puhutte järjestymisestä vaahdossa suin, mutta miksi te sitten esiinnytte noin avoimesti hajottajina. Meillä on täällä järjestö ja se on O.B.U. Miksi ette kehoita työläisiä liittymään siihen jos teillä kerran on työläisten järjestyminen sydämen asiana. Te saatte jostain muualta käsiin varoja myyräntyöllenne. Minä haluan tietää mistä Workers Party saa näitä varoja?

Hill. Olemme sen yhtenäissyyssuunnitelman teille selvittäneet. Se on lyhykäisesti: Ensin teollisuusalat koko maata käsittäen, sen jälkeen departementteihin. Departementittain se järjestää I. W. W. liittokin. Siihen pyrkii ammattiliikkeen yhdistämisliikekin, mutta vaan eri taktiikkaa käyttäen kuin mitä on I. W. W:llä ja O.B.U:lla. Olen numeroilla todistanut, että meidän taktiikkamme on oikea. Mitä tulee rahojen saantiin, niin ne saamme suoraan työläisiltä. Jos voitte todistaa, että saamme niitä jostain muualta, niin antaa kuulua. L. W. I. U. of Canada jäsenmäärä on 1,500. Minua ihmetyttää kun tulin tänne Arthuriin, niin kaikki seuraavat henkilöt: Sam. Holm, Arnberg, Hill, kaikki sanoivat eri tavalla. Yksi sanoi 150 toinen 225 ja kolmas 175. Heidän sekainen lausuntonsa osottaa, etteivät tiedä, tai ehkä eivät halua tietää siitä yhtään mitään. Ontä metsätyöläisten järjestö, jos se haluaa yhtenäisyyttä, niin se voi yhdistää voimansa yhdeksi länsirannikon metsätyöläisten järjestön kanssa, joka olisi ehdoton välttämättömyys, sillä metsätyöläiset ollessaan jakaantuneina kahteen järjestöön ovat paljon heikompia taistelemaan yhdistynyttä metsäparoonien järjestöä vastaan.

Arnberg. Silloin 1921 kun repeämä tapahtui, niin se oli Winsin koplan ansiota, joka edusti ammatittain järjestymistä. Ei se ole teollisuusunionismia yhtenäisyttää jonkun ammattialan työläiset, sillä teknikan kehitys mahdollisesti jo huomenna tai seuraavana päivänä tekee sen ammattialan työläiset tarpeettomaksi. Ammatittain järjestyminen kuolettaa työväenluokan vallankumouksellisuuden. Meillä ei ole mitään hyötyä tunkeutua vanhoihin ammattijärjestöihin. Niiden on väistyttävä teollisuusunismin tieltä.

Bakman. Kumpikin puoli pyrkii teollisuusunionismiin, mutta sittenkin on erimielisyyttä. Minusta tämä näyttää kummalliselta. Workers Party hyökkää O. B. Uta vastaan ja kumpikin pyrkii teollisuusunionismiin. Minä olen nähnyt Vapaudessa useita yksilöitä parjaavia kirjotuksia. Yksityisiä henkilöitä nimitetään jos minkälaisilla nimillä. Sen sijaan että yhdessä hyökkäsimme yhteistä vihollis, kapitalistiluokkaa vastaan, hyökkäämme toinen toisiamme vastaan. Meidän tulisi ottaa esimerkkiä muurahaisista, jotka yhdessä rakentavat ja yhdessä puolustavat. Miksikä parjata O. B. U:ta. Eikö löydy mitään keinoa, että voisi tulla yhtenäisyys. Niin kauan kun emme siihen pääse vahingoitamme enemmän kuin rakennamme työväenliikettä ja porvaristo nauraa selkämme takana meidän hommillemme.

Hill. Ei pidä vääristellä. L. W. I. U. of Canada oli järjestynyt departementtipohjalle, eikä ammatittain. Kysymys oli vain siitä millä taktiikalla helpommin päästään siihen mihin pyritään. Työväenliikkeen pettureita sellaisia kuten Gompers, tulemme paljastamaan. Työväestö sen kautta vähitellen tulee ymmärtämään ja antaa potkut pettureilleen. Te sanotte että ette halua olla missään tekemisissä ammattijärjestöjen kanssa, mutta silti aijotte toimia kuitenkin esim. täällä ensi työnpäivänä niiden kanssa yhdessä. On kummallista, että se mistä meitä syytätte ja paheksutte, on teille hyvä.

Arnberg. Johtajat pitäisi paljastaa ja silti pyritte johtoon. Amerikan ammattiliiton johtajat tänäpäivänä eivät ajattele muusta kuin palkkasopimuksista riistäjien kanssa. Minä tahdon painostaa sitä seikkaa, kuten äsken jo mainitsin, että kaikki teollisuusalat, olkootpa ne sitten mitä tahansa, tulee kuulua samaan järjestöön teollisuuksittain.

Heikkinen. Mennään asiassa liialisuuksiin. Workers Party ei koskaan ole esiintynyt hajottajana, vaan päinvastoin joukkojen kokoojana. Mainitsi miten se on avustanut N. Scotian hiilenkaivajia.

Hill. Taloudellisissa järjestöissä on monella eri tavalla ajattelevia työläisiä, senvuoksi vallankumouksellisesti ajattelevien työläisten täytyy olla taloudellisten liikkeiden johdossa. Niiden tulee olla sen eturintamajoukkona, sen kärkenä. Jos emme toimi vanhoillisten järjestöjen radikaalistuttamiseksi, niin olojen kärjistyessä se joukko on meitä vastassa, ja koska kokemus on osottanut, että ainoa menettelytapa, jolla on saavutettu tuloksia, on kasvattaa vanhoillisiin järjestöihin kuuluvia työläisiä järjestöissään sisältäpäin.

Arnberg. Canadassa on vain kaksi vallankumouksellista lehteä nimittäin «The Worker» ja «B. C. Federation». Teidän päämääränne on, että O. B. U:n pitäisi vetäytyä pois näyttämöltä, ja että muutamat yksilöt pääsisi sen leipäpaikoille. Sanoi olevan Hillillä täällä paljon poraamista, syystä kun O. B. U:ssa on paljon jäseniä ja vanhoissa ammattiunioissa ei ole. Esim. katukaaratyöläisten unio on kapitalistien taholta jo monta vuotta sitten porattu rikki, pitäisikö sitä ruveta henkiin virottamaan. On muuten kummallista kun O. B. U. hyväksytiin lähettämään edustajan Moskovan taloudelliseen konferenssiin.

Hill. Meidän päämäärämme on departementtijärjestelmä, mutta sitä emme voi saavuttaa yhdellä kertaa, vaan askel askeleelta, vähän kerralla kunnes lopulta on päästy täydelliseen departementtijärjestelmään. Päämäärämme kaikilla aloilla on teollisuusunionismi. Kilpaileva unionismi hajottaa työväen voimia, joka johtaa olojen kiristyessä meidät sorakuoppaan.

Arnberg. Ammattialat häviävät ja sen mukana ammattitaitokin. Tilanne näin ollen valmistaa maaperää teollisuusunionismille. Workers Partylla ei ole todellista päämäärää teollisuusunismiin, vaan kaikella voimalla tapella sitä vastaan.

Lake. Kuinka te panette suunnitelmanne käyntiin ja mikä on se järjestö johon te järjestätte. Te puhutte ammattijärjestöön kuulumisen välttämättömyydestä, mutta teillä silti ei ole näyttää minkään taloudellisen järjestön korttia.

Hill. Meillä on säännöt, jotka velvottavat jäsenemme kuulumaan taloudellisiin järjestöihin ja meidän jäseniä on tänäpäivänä suuri joukko toiminnassa eri taloudellisissa järjestöissä. Meidän toimintamme näissä taloudellisissa järjestöissä on, että kasvatamme sen sisällä teollisuusunionismia kannattavat solut, joita nimitetään T. U. E. L. (Unioiden Kasvatusliitto.) Nämä ryhmät yhdistyvät yli koko teollisuuden kiinteäksi yhtenäiseksi ryhmäksi. Edelleen ne yhdistyvät toisten teollisuuksien kanssa yhdeksi voimakkaaksi koneistoksi. Lukekaa P. T. Kansainvälisen konventsioonin virallinen raportti, niin se kyllä teille selvenee.

Arnberg. Miksi ette pidä virallista raporttia matkassa. Jos Knight ei muuten kuin leipäpaikan takia, antoi toisellaisen raportin O. B. U:n konventsionille. Paikallinen esimerkki kuten jo edellä mainitsin, meillä täällä osottaa, että täällä pariin ammattiosastoon kuuluu kaikkiaan siinä 300—400 jäsentä, jotavastoin O. B. U:n jäsenmäärä täällä on yli 400?

Hill. O. B. U. on kieltäytynyt työskentelemästä meidän kanssamme yhdessä ammattijärjestöjen valistamiseksi. P. T. Kansainvälinen ei hyväksy sen taktiikkaa. Se ei vielä edellytä sitä jos he hyväksyvät Joe Knightin sen edustajaksi, että he hyväksyisivät O. B. U:n menettelytavat. Te ette ole mitään saaneet aikaan. Päinvastoin olette heikontaneet Canadan taloudellista järjestöä. Teidän taktiikkanne on ehdottomasti virheellinen, joka selaisena epäkäytännöllisenä on hyljättävä.

Arnberg. (Luki muistikirjastaan vanhoja s a n o malehtileikkauksia.) Te haalitte kuvia Venäjältä ja sitten Venäjän työläisten nimessä keinottelette. (Puheenjohtaja huomauttaa pysymään asiassa.) Sanottiin ettei O. B. U. ole saanut mitään aikaan, mutta esim. viime talvena täällä ympäristöllä metsätyöläisten palkat olivat paljon korkeammat kuin muualla, johtuen tämä siitä, että työläiset täällä olivat järjestyneitä.

Hill. Tulisi pysyä asiassa, mistä alettiin, että kummanko taktiikka on oikea. Ennen olivat unioissa vasemmistolaiset teollisuusunionismin puolesta taistelijat yksilöinä ja hajanaisina, mutta nyt koko teollisuutta käsittävän suunnitelman mukaisena voimana, joten sitä vastaan hyökätessään vanhoillinen koneisto joutuu paljastamaan itsensä hajottajana, ja sellaisena menettää kaiken työläisten luottamuksen, jokaten näin ollen liikkeelämme on varma tulevaisuus.

Tämän jälkeen käytettiin vielä muutamia puheenvuoroja, kummaltakin puolelta, vaan koska ne olivat asiasta poikkeavia, niin ne on jätetty tästä pois.

Referaattorit: K. Laiho, Aug. Halme.

Kokouksen valitsemat referaatin tarkastajat: S. Anttila, A. Heikkinen.

Kaleva Suomalainen Apteeki

Kaikki meidän suomalaiset kotilääkkeemme ovat valmistettu Suomen yliopistossa käytännössä olevain oppikirjain mukaan, sekä K. G. K. Nyman'in erikoiskatsannon alaisina. Me käytämme ainoastaan parhaita rohtoja valmistukseemme.

KUMMITAVAROITA

Kuumavesipussia, hinta $1.25, $2.00, $3.00, $4.00 ja $5.00.
Kuumavesipussin letkuja, hinta ... $1.00
Ruiskuja naisille, hinta $3.50
Ruiskuja miehille, hinta $1.00
Ruiskuja lapsille, hinta .85
Korvaruiskuja, hinta .... .85
Nenäruiskuja, hinta .... .85
Varmuusesineitä naisille, hinta ... $3.50
Varmuusesineitä miehille, hinta ... $3.00 tus.
Kääreitä, plaastaria y.m.
Haavapumpulia 25c, 40c, 75c, $1.50.
Haavakääreitä 1' 20c, 2' 25c
Exzemasalvaa, hinta ... .75
Hoffmannin tippoja, sydänaluskipuun .50 ja $1.00

Selkäplaastaria ... .35
Rintaplaastaria ... .50
Munuaisplaastaria ... .50
Eetteritärpättiä, yskään ja hengenahdistukseen ... .50
Halvausvettä, hinta ... .50
Hiusöljyä, hinta ... .50
Hammastippoja, hinta ... .25
Hammaskittiä, hinta ... .10
Hammasharjoja, hinta 25c, 40c, 50c ja 75c.
Hemoroidesalvaa, hinta .75
Hajupihkaa, hinta 25c unssi
Intiinlinjamenttia, hinta ... .50
Snellmannin kollikkitippoja .50
Kamfertuviinaa, hinta ... .50
Kamfertiöljyä, hinta ... .50
Emätippoja, koliiklin ja sydänaluskipuun, hinta ... .50
Hammaspulveria, .25 ja 50c.

Ihosalvaa, hinta ... .35
Kamferttia, kuivaa 25c unssi
Kamferttilinjamenttia ... .50
Kummiplaastaria ... .25
Kolmenlaisia tippoja ... .50
Luulinjamenttia ... .50
Mikstura Simpleks ... .50
Nervin tippoja ... .50
Parranajosaippuota ... .50
Päänkivistyspulveria ... .50
Pikiöljyä ... .50
Puunöljyä ... .50
Puhdasta Norjan kalamaksaöljyä, hinta 50c ja $1.00
Prinssintippoja ... .50
Preserveeraavia tippoja ... .50
Riigabalsamia ... .50
Silmävettä ... .60
Silmäsalvaa ... .50
Suu- ja hammasvettä ... .50

Tilatkaa meiltä lääkeluettelo. Meillä on saatavana kaikkia Suomen, Canadan ja Amerikan lääkkeitä, kummitavaroita, maskeerausmaaleja y.m. Me maksamme postirahan kaikista $5.00 tai sitä isommista tilauksista. — Erikoislääkeluettelot asiamiehille.

KALEVA APTEEKI

168 So. Algoma St. Port Arthur, Ont.

W. A. CARLEY, Omistaja ja apteekkari. K. G. K. NYMAN, Suomessa ja Canadassa tutkinnon suorittanut apteekkari.

Suom. Konsulinvirasto

MONTREALISSA.

Sen johdosta, että Tasavallan Presidentti on määrännyt allekirjoittaneen Suomen edustajaksi Meijerikongressiin Washingtonissa, pyydetään passiasioissa, nimikirjotusten vahvistamisissa y. m. virallista toimintaa koskevissa asioissa kääntymään varakonsuliviraston puoleen Port Arthurissa lokakuun alkupuolen aikana. Sen jälkeen toimii Konsulinvirasto Montrealissa kaikissa asioissa, kuten ennenkin.

AKSELI RAUANHEIMO
Konsuli.

Surun murtamana saamme ilmottaa, että rakas poikamme

PAAVO RAFAEL NIEMI

joka leikattiin Cobaltin Mainers sairaalassa 11 p. elok. veden ja tuperkuloosin tähden, kuoli kotonaan Cobaltissa 26 p. elokuuta 1923. Vainaja oli syntynyt Porin maaseurakunnan Vähällä Raumalla 15 p. joulukuuta 1906. Vainaja oli kuollessaan 16 v. 8 kk. ja 11 päivän vanha. Vainajaa jäi lähinnä suremaan äiti ja isä, yksi sisko ja kaksi veljeä sekä lukuisa sukulaisja tuttavapiiri Suomessa sekä tässä maassa.

Kesätuulet sinulle kuiskailee,
äiti ja isä sinua muistelee,
ja kaihomielin sinulle puhelee:
Lepää rauhassa Paavo
povessa vierahan maan.

Aleksandra ja Otto Niemi.

Sydäntäs jaloa niin lempeää,
me hellästi rakastettiin.
Viimeinen terveidys ompi nyt
tää siskolta, veljeltäsi.

Bertha, Tyko ja Aarne Niemi

Pyydämme lausua sydämelliset kiitokset kaikille niille, jotka otitte niin runsaslukuisena osaa suruumme saapusena saattamaan vainajaa viimelepoon 28 p. elokuuta, 1923 sekä kauniit kiitokset niistä kukista joista laskitte haudalle.

Aleksandra ja Otto Niemi ja lapset.

Pyydämme lausua sydämelliset kiitokset Cobaltin osastolle kun panitte toimeen keräyksen vainajan sairauden aikana. Osasto lahjoitti $25.00 ja keräys tuotti $83.75. Siis kauniit kiitokset kerääjille ja lahjoittajille.

Aleksandra ja Otto Niemi.

Soo, Ont., Ilmoituksia

SAULT STE MARIEN SUOMALAISET OSTAKAA LEIPÄNNE
ANGILAN LEIPURILIIKKEESTA
27 ALBERT ST. EAST — PHONE 1280—J.
Tilaukset toimitetaan nopeaan. — Kirjeosote (FINNISH BAKERY

SUOMALAINEN KAUPPA
Kengille ja vaatetukselle. Suosittelee kannatusta heimolaisiltaan. Kauppa sijaitsee:
W. N. JANAKKA
371 Albert St. W. Soo, Ontario.

ÄLKÄÄ UNHOITTAKO
että me myymme joka lajia kirjotuspaperia, vihkoja ja kuoria.
Nutsons Drug Store,
Gore & Albert St. Soo, Ont.

KELLOJA.
Jos olette ajatellut ostaa kellon, teette viisaasti jos käytte katsomassa meidän varastoamme. Kaikki parhaimpia, hyvillä sisustuksilla varustettuja, sekä uusimman malliset kuoret. Meidän takaus. — On hyvä tai se tehdän hyväksi.
Phone 722. Fowlie & Co. 364 Queen St., Soo, Ont.

Parhaat virvokejuomat
tarjoo yleisölle
Finnish Bottling Works
Omistaja Vikki Lähde.
Phone 1316 M.
326 Bloor St. Soo, Ont.

BARNES DRUG CO.
Suomalainen Ulkolähetys apteekki
Canadan Soossa
Ainoa Soossa oleva apteekki, joka ilmottaa Vapaudessa.

Gore St. Apteekki
Lääkkeitä, toilettitarpeita, sikaareja ja sigarettejä.
Lääkäri palveluksessa.
Me valmistamme je kehitämme filmejä 24 tunnin sisällä.
Suomalainen kauppa-apulainen.
H. S. Boehmer
Kemisti ja Apteekkari.
SAULT STE MARIE, ONTARIO

McFadden & McMillan
Asianajajat, lakimiehet, notariot y. m.
Konttori:
SAULT STE. MARIE, ONT.
Uriah McFadden, K. C.
E. V. McMillan.

Charlie Häyrinen
AUTONAJURILIIKE
Phone 1798 W.
354 Albert St. W. Soo, Ont.

J. A. MacInnes, B.A. W.H.C. Brien
MacINNES & BRIEN
Lakimiehet, Asianajajat, Notoriot.
363 Queen Str.,
Sault Ste. Marie, Ontario.
Konttori vastapäätä Sault Streettiä.
Rahaa lainataan halvimmalla korolla.

Sam Matsonin SAUNA
Avoinna joka arkipäivä.
305 Albert St., W.
SAULT STE MARIE, ONTARIO.

Yleisöltä

Sulimmat Kiitokset

pyydän lausua Mrs. Hernesmaalle ja niille creightolaisille, jotka avustivat minua rahalla ja vaatteilla. Rahaa $69.30.

Toveruudella

Mrs. Helmi Mattinen.
Mond, Ont.

Eri paikkakuntain-ilmotuksia

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samallaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURYN ILMOTUKSIA:

Suomen rahaa ostetaan Vapauden konttorissa.

Rahaa Suomen Vapauden kautta. Aina päivän korkein kurssi.

Hyvä valikoima fountainkyniä Vapauden konttorissa.

Canadian National Express Money Ordereita Canadaan ja Yhdysvaltoihin myydään Vapauden konttorissa. Kustannukset samat kuin Post Money Ordereissa.

Suomalainen suutariliike. Otan tehdäkseni kaikkia sille alalle kuuluvaa työtä. Olen yksin liikkeen hoitajana. Käykääpä katsomassa ja tuokaa vanhat kengät mukananne. E. Hillman, Box 778, Sudbury, Ont.

NORTH CAFESSA
saa maukkaan mojakan, viiliä ja muita aterioita tilauksen mukaan suomalaiseen malliin laitettuna sekä kahvia hyvien leivosten kanssa. Auki klo 6:sta aamulla klo 12 illalla. Pallouruuma samassa paikassa. Phone 1398. Box 1369.
Mrs. Hilja Pulkki.

PORT ARTHUR, ONT.

Käykää hyvässä parturiliikkeessä. W. Checkley, 170 S. Algoma St., Port Arthur, Ont.

Kelloseppä. Kaikkia kello- ja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. I. S. Salo, 17 Johnson ave.

SOO, ONT.

Hissberger Harness Companylta saatte kirstunne, blankettinne ja valjaanne. Hinnat ovat oikeat.

FORT WILLIAM, ONT.

Kotileipomo valmistaa parhaimmat leipomotuotteet. Huolellisin koti-, sekä ulkolähetysliike kaksoiskaupungeissa. Home Bakery Co. 740 Simpson st., Fort William, Ont. Puhelin 1338.

The Maine Tailoring Co. Naisten ja miesten räätäli. Suuri varasto kankaita. Puhelin 1185 S. — 201½ Simpson St. Fort William, Ont.

C. A. Stenback, välittää ostajille ensiluokkaista lihaa, palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742. 639 Simpson St., Fort William, Ont.

TIMMINS, ONT.

Räätäliliikkeeni sijaitsee N:ro 66, 5 Ave. — J. Rintanen.

Teen parturintyötä pallouruumassa, 58—4th Ave. J. Oksanen.

J. N. Desmarais B. A.
LAKIMIES, ASIANAJAJA, NOTARIO
Konttori Laforest Block, Hochelaga pankin yläkerrassa.

Toronton uutisia

Hieroja Ida Kivistö ottaa vastaan potilaita 47 Widmer St. Toronto.

F. A. RICARD
Tukku- ja Vähittäiskauppa.
RAUTATAVARAKAUPPA
Elm St., Sudbury, Ont.

A. FOURNIER,
LIMITED
HENKI, PALO, TAPATURMA JA AKKUNALASI
VAKUUTUKSIA
BALKIE-GILL BLOCK, SUDBURY,
Lainoja hankitaan nopeasti ja alhaisilla hinnoilla.

LABERGE LUMBER COMPANY
Täydellinen varasto rakennustarpeita.

Sudburysta

Kuutamotanssit ovat „kauniissa haalissamme ensi torstai-iltana 20 p. Niitä olemme odottaneet jo kauan ja nyt ne vihdoinkin tulevat. Sinne menemme joukolla koska musiikkikin on parasta mitä voi kuulla kylässämme. Siis tapaamme Vapaus-talolla torstai-iltana.

«Kaksintaistelu» esitetään ensi lauantai-iltana oman talon näyttämöllä. Kappaleen on kirjottanut kuuluisa näytelmäkirjailija Kaarle Halme ja on se sisällöltään traagillinen ja liikuttava. Tämä kappale on yksi siinä sarjassa joita on esitetty ja tullaan edelleenkin esittämään näyttämöllämme tarkotuksella tuoda paikkakunnan väestön nähtäväksi parhaita näytelmäkirjallisuuden tuotteita. Siispä jokainen läheltä ja kaukaa ensi lauantai iltana Vapaus talolle. Lopussa on nuorille tanssia ja väliaikojna on tarjolla hyvät virvokkeet.
Tervetuloa!

Huvitoimik.

Työläisiä alkaa palata takaisin elonkorjuutöistä lännen maanviljelysalueilta. Viljakentille kaivosalueilta menneet työläiset alkavat vähitellen tuleskella entiselle «laitumilleen» taas talven ajaksi.

Kaikesta päättäen työn saanti joka alalla on nykyään parempaa kuin mitä se on ollut pitkiin aikoihin. Huonot palkat vaan tekevät kiusaa, joskin on liikkeellä juttuja piakkoin odotettavista palkankorotuksista kaivoksissa.

Lentokonepatrulleja tulee edelleenkin olemaan liikkeellä näillä alueilla tulipalojen varalta, sillä metsästyskauden aikana on metsäpalojen vaara suuri. Viime aikoina ei tulipalojen vahtimisella tiheään uusiutuvien sateiden vuoksi ole ollut juuri mitään merkitystä ja jos ilmat pysyvät näin tuoreina syksyyn asti, ei palojen takia metsästys aikanakaan tarvitse olla huolissaan.

Sudburyn lähistöillä viime aikoina tehdyt hiililöydöt ovat taas jouttuneet huomion esineeksi virallisissa piireissä Ottawassa. Itse hiililöydöistä, mutta sen sijaan ovat he viitanneet Ontarion hallituksen tutkijan Cyril Knightin antamaan raporttiin, jonka mukaan Sudburyn alueen hiililöydöissä ei ole perää.

Hallituksen viralliset tutkijat kyllä myöntävät löydöt sisältävän eräänlaista hiilensukuista ainetta, mutta oikeaksi kivihiileksi sitä ei voi sanoa. Hiili muistuttaa pehmeää hiiltä, mutta se ei ole muodostunut kasvullisuudesta, kuten tavallinen hiili. Näin ollen sillä ei pitäisi olla juuri mitään, jos ollenkaan polttoarvoa.

Nickel Range hotellin radio-asema on viime aikoina alkanut saada laajaa huomiota osakseen kauaskantoisena laitoksena. Lennätinasemalle saapuu yhtä mittaa postikortteja, kirjeitä ja sähkösanomia, joissa ilmotetaan täältä lähetettyjen radiosanomien vastaanottamisessta.

Eräänä päivänä ilmotettiin White Plainsista, New Yorkin valtiosta, että sinne on ensimäisen kerran saatu kuulumisia canadalaiselta radioasemalta. Nyt suunnitellaan vakituisten ohjelman järjestämistä tälle asemalle, niin että ulkomaailma mahdollisimman laajoilla alueilla saisi tutustua sudburylaisten esityksiin.

Sulo Kokon ja Jean Geltin painiottelu tapahtui tiistai iltana Liberty haalilla. Näyteottelua vapaassa painissa ottelivat ensin George Fielding ja John Nelson Copper Cliffistä kymmenen minuutin ajan ja heidän jälkeen näyttivät tov. Sulo Laakso ja Ville Pihljärtä otteita kreikkalais-roomalaisessa painissa.

Tov. Kokon ja Geltin mielenkiinnolla odotettu ottelu muodostui lujanlaiseksi otteluksi, jossa Kokko kuitenkin voimainsa ja ennen kaikkea taitonsa puolesta osottautui olevan paljon edellä vastustajaansa. Gelt yritti kaiken aikaa turvautua vapaan painin otteihin, saamatta kuitenkaan koko ajalla yhtään hyvää otetta Kokosta. Ensimäisen kaadon sai Kokko 23 minuutissa ja 45 sekunnissa ja olisi hän nähtävästi suoriutunut jo ennemminkin, mutta halusi antaa yleisölle katseltavaa. Toisen kaadon sai Kokko 14 minuutissa ja 15 sekunnissa.

Joskin Gelt otteissaan on kovin yksipuolinen, näyttää hän silti lujalta ja väsymättömältä mieheltä. Tappionsa jälkeen haastoi Gelt Kokon ottelemaan vapaassa painissa, jossa hän sanoi olevansa paremmin alallaan. Kokko ottikin vastaan haasteen, luvaten painia heti samana iltana, mutta Gelt kieltäytyi, tahtoen siirtää ottelun viikon tai niin tuonnemmaksi.

Palkintotuomarina toimi Karl Lehto. Tilaisuudessa oli haali väkeä täynnä.

F. M. Stafford, Ltd.

Huomatkaa.

Halvennuskellari

Miesten talvipäällystakkeja koko 34x38 hinnat $5.00, **$10.00 ja $15.00.** Tavallinen hinta ollut ylös $40.00.
Miesten alusvaatteita .... 89c kpl.
Miesten paitoja, villasia $1.29
Raskaita villatakkeja, puhdasta villaa. Tavallinen hinta $7.50, nyt $5.50
Overhaaleja, tavallista kestävämpiä $2.00
100 poikasten pukua, koko 28—35, nyt myydään $7.48
Poikasten villatakkeja .... $1.50 ja $1.69

Nyt on aika ostaa ja samalla säästää!

Mielihyvällä palveluksen antaa teille suomal. myyjättäremme.

F. M. Stafford, Ltd.

Torontolaiset - Nyt - Liikkeelle!

TORONTON T. P. O. NÄYTELMÄSEURA
— TOIMII —
Tov. Aino Saaren suosiollisella avustuksella

Hauskan Iltaman

ENSI LAUANTAINA, T. K. 22 P.

"Syntinen Enkeli"

Näytelmä 1:ssä näytöksessä on maailman hauskimpia näytelmiä.

Muuta ohjelmaa on: Soittoa lasten orkesterilta, runo, kaskuja, pilaruno ja laulua Mrs. Saarelta. Kupletti.

Lopuksi tanssia orkesterin soitolla.
Pääsymaksu 45 senttiä.
Alkaa täsmälleen kello 8 illalla.
Näytelmäs.

UUDISTAKAA TILAUKSENNE!

Taas on suurta Sudburyssa nähtävänä!

Lauantaina tämän kuun 22 päivän illalla esitetään Vapaus-haalilla

"Kaksintaistelu"

KOLMESSA NÄYTÖKSESSÄ.

Tulkaa joukolla katsomaan. Pääsymaksu 50c.

Ella Bloor puhuu tänä iltana osaston haalilla.

Eri paikkakunnilta

SIOUX LOOKOUT, ONT.

Osastomme kokouksessa t. k. 9 p. keskusteltiin m.m. haalikysymyksestä ja valittiin kolme henkilöä ottamaan selvää O. Haliselta, josko hän on halukas vuokraamaan haussinsa «upsteeta» kahdesti kuussa osaston käytettäväksi. Sitten keskusteltiin oman talon välttämättömyydestä ja valittiin taas kolmihenkinen komitea kehittämään tätä asiaa, ja hankkimaan lotti. Uusia jäseniä yhtyi Mrs. Rastas ja Wilho Toikka sekä Päivinen. Molemmille viimeksi mainituille myönnettiin toveriluotto maksettujen jäsenkirjojensa ja todistustensa perusteella, vaan kuitenkin päätettiin ottaa selvää Fort Williamin tutkijakomitealta heidän vanhanmaan todistuksistaan.

Kun vielä mainitsen, että edellisessä kokouksessa yhtyi osastoomme Heikki Kautonen, sekä muuttokortilla Quibellista Olga ja John Majanen ja Ida ja Frank Hakola, niin voimme uskoa, että Sioux Lookautin W. P. Osasto alkaa kasvaa ja vahvistua ja kyllä se sitä tarvitsisikin, sillä tälläkin paikkakunnalla näyttää olevan yhtä monta mieltä kuin on miestäkin. Suurin osa on välinpitämätöntä koko työväenliikkeelle, osa taas rakentelee uutta yhteiskuntaa vanhan kuoren sisälle kehahdellen olevansa teollisessa yhteiskunnassa jo silloin kun kommunistien edustajat vielä parlamentin rappusia ravailevat. Tällaiset lausunnot tietysti todistavat, että se henkilö on antanut Industrialistin pimittää silmänsä, että ei voi nähdä mitä maailmassa on tapahtunut ja tapahtuu. No niin, uskomme kuitenkin, että työläiset pian tulevat huomaamaan, että työläs on heidän potkia tutkainta vastaan. Samoin on mahdoton vastustaa vallankumouksellisen työväenliikkeen kasvua. Kolmannen Internationalen lipun juurella on jo miljoonia työläisiä ja lisää yhtyy joka päivä. Näiden vallankumouksellisten työläisten tarkotus ei ole rakentaa uutta yhteiskuntaa vanhan kuoren sisälle, sillä he tietävät että se on turha vaiva. He odottavat hetkeä voidakseen murskata vanhan yhteiskunnan kuorineen päivineen ja sitte raunioille rakentaa yhteiskunnan joka ei haiskahda porvarismille.

Syyskuun 22 p. pitää Sioux Lookautin W. P. S. Osasto hauskat ja opettavaiset iltamat, joissa m. m. tulee hauska näytöskappale «Kiusallinen palvelija», sekä paljon muuta hauskaa ohjelmaa. Kyllä kai sitä siellä sitte trehvataan toisemme. Siis näkemiin! — Yksi.

Asialan & Seppälän SAUNA
Avoinna 3 kertaa viikossa: Tiistaina, Perjantaina ja Lauantaina kello 1 j. pp. kello 12 yöllä.
Spruce Str. — Phone 1107 — Sudbury, Ont.
Lähellä Vapauden konttoria.

Long Laken W. P. Suomalaisen Osaston

Syys-Juhlat

SUNNUNTAINA, SYYSKUUN 23 P., 1923
Alkaa kello 12 päivällä.
Urheilua miehille ja naisille. Henkistä ohjelmaa varattu runsaasti.
Illalla esitetään Eero Alpin naurupilleri

"Kesävieraita"

KAHDESSA NÄYTÖKSESSÄ.

Kappaleen esityksen jälkeen seuraa V. & U. S. "Jyryn" järjestämät painikilpailut.

Lopuksi tanssia hyvällä soitolla.

L. L. W. P. S. OSASTO.

Suomalainen Ruokatavarakauppa
International Grocery
Suosittelee kaikenlaista ruokatavaraa ehdottomasti päivän alhaisimmilla hinnoilla. Me takaamme teille rehellisen kohtelun. — Siis jos olette väsyneet korkeisiin hintoihin ja haluatte tutustua liikkeeseemme, niin lähettäkää tilauksenne meille.
Huom.! — Linjatilauksia välitetään. Kirjoittakaa osoitteella:
INTERNATIONAL GROCERY
292 Bay St. — Port Arthur, Ont.

TEEN KAIKKIA

Räätälinalaan kuuluvaa työtä

kohtuhinnalla, sopivaisuus taataan. Puhdistus ja silitys tehdään huolellisesti.
O. KOIVULA

Twin City Bottling Works

valmistaa ehdottomasti parhaat pehmeät juomat Port Arthurin piirissä. Kysykää kaupoista meidän tuotteitamme. Linjoille ja farmiosastoille tilaukset toimitetaan nopeaan ja erityisellä huolella. — Lähettäkää koetilauksenne.
Osoite:
Puhelin South 2100
819 Minnesota St. — Fort William, Ont.
V. TUOMI K. A. MERIKALLIO.
(Omistajat.)

Kaikki sen jo tietävät

että parhaimmat ja monipuolisemmat virvotusjuomat Thunder Bay alueelta saa kun tilaa ne International Bottling Worksilta.
— Phone 2003 North. —
International Bottling Works
157 Machar Ave. Port Arthur, Ont.

THE STERLING BANK OF CANADA

SUDBURYN, ONT. HAARAKONTTORI
Avaa mielihyvällä tilejä Suomen kansalaisille
Talletuksia $1.00 ylöspäin vastaanotetaan. Lainoja myönnetään luotettaville henkilöille. Lähetysvekselejä ostetaan Suomeen ja muihin vieraisiin maihin.
Arvopapereita, osakekirjoja ostetaan ja myydään.
T. A. GALE, johtaja

The GOLDFIELD DRUG STORES
Dr. Blacks katarilääkettä, taataan auttavaksi heti sekä parantavaksi täydellisesti. — Lähetetään postitse joka tilaajalle.
Hinta $1.00.
The GOLDFIELD DRUG STORE, Timmins, Ontario.

VAPAA

20 päivän koetus.

Nuga-Tone on suuremmoinen lääke sekä naisille että miehille, jotka haluavat tulla terveimmiksi, voimakkaimmiksi ja onnellisimmiksi. Se antaa hyvän ruokahalun ja tekee unen paljoa virkistävämmäksi ja rauhallisemmaksi.

Nuga-Tone puhdistaa ja virkistää koko ruumiin. Hyvissä voimissa olevat tuhannet miehet ja naiset ovat tästä saaneet erinomaisen terveytensä. Nuga-Tone on erittäin hyvä henkilöille, jotka ovat kärsineet pitkäaikaisesta sairaudesta, velttoudesta tai ruumiin heikkoudesta. Se on terveellinen maksalle, munuaisille, päänkivistykseen, pahoinvointiin ja kaikenlaisiin haavoihin. Se puhdistaa valkoisen limakerroksen kielestä ja poistaa hengen hajun. Nuga-Tone järjestää vatsan ja suoliston liikunnan, antaen hyvän ruuansulatuksen ja pannen veren nopeampaan kiertokulkuun.

Nuga-Tonessa on erikoista lääkettä, joka antaa tuoretta, terveellistä ja voimakasta verta. Se myöskin sisältää erinomaista lääkettä, joka rauhoittaa ja vahvistaa heikkoja hermoja. Nuga-Tonessa on vielä KUUSI erilaista lääkettä, jotka ovat maailman parhaimpien lääkäreiden tuntemat ja heidän suosittamansa.

Nuga-Tone puhdistaa ihon näppyistä ja kaunistaa ihoa. Surkastuneille kasvoille se antaa takaisin värinsä ja täyttää ne, antaen samalla halun uuteen elämään ja virkistäen sitä. Ei mikään muu lääke ole terveyden veroista, auttamaan heikkoja ihmisiä elpymään ja tehden heidän jalkojaan kepeiksi. Käyttäkää Nuga-Tonea vain muutaman päivän, niin tunnette itsenne kuin uudesti syntyneeltä.

Jokainen, joka lukee tämän, täyttäköön alla olevan kaavakkeen jo tänään. Odotus voi tehdä paljon vahinkoa. Nuga-Tonen hinta on ainoastaan $1.—paketilta, joka on tarpeeksi 30 päiväksi. Voitte ostaa myös 6 pakettia 6 kuukauden ajaksi, maksaen tämä $5.— **Nuga-Tonea voitte käyttää meidän vastuullamme 20 päivän ajan ja jos ette ole siihen tyytyväinen, palauttakaa loppulääke, niin lähetämme kaikki rahanne takaisin.** Lähettakää jo tänään—juuri nyt. Te ette tule häviämään penniäkään. **Nuga-Tonea myyvät myös kaikki apteekit ja rohdoskaupat, jotka takaavat sen hyvyyden, tai muussa tapauksessa ovat he valmiit palauttamaan rahanne takaisin. Katsokaa takausta joka paketissa.**

Tämä kaavake on Teidän heti lähetettävä meille:

National Laboratory,
Dept. FA 8 1018 S. Wabash Ave., Chicago.
Hyvät herrat: Mukaanliitän $........ jota varten pyydän lähettämään........ pakettia Nuga-Tonea. Otan Nuga-Tonen 20 päivän ajaksi, ja jollen ole siihen tyytyväinen, tulen palauttamaan loppulääkkeen, saaden siitä kaikki maksamani rahat takaisin.
Nimi........
Katu, numero tai R. F. D........
....
Kaupunki........ Valtio........